

**T.C.
ORMAN ve SU İŞLERİ BAKANLIĞI
DOĞA KORUMA ve MİLLİ PARKLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

HATAY DAĞ CEYLANI

(Gazella gazella)

TÜR EYLEM PLANI

Kasım 2017

HATAY DAĞ CEYLANI (*Gazella gazella*) TÜRÜNÜN HATAY İLİ SINIRLARINDA YAŞAYAN POPÜLASYONLARININ VE YAŞAM ALANLARININ KORUNMASINA YÖNELİK TÜR EYLEM PLANI, KASIM 2017

© 2017, T.C. ORMAN ve SU İŞLERİ BAKANLIĞI
Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü
Beştepe Mah. Alparslan Türkeş Cad. No: 71
Yenimahalle/ANKARA PK: 06510
Telefon: 0312 207 5000
Faks: 0312 207 5931
www.milliparklar.gov.tr
E-Posta Adresi: dkmp@ormansu.gov.tr

Bu eylem planlarının tüm yayın hakları Orman ve Su İşleri Bakanlığı'na aittir.

Hazırlayanlar/ Proje Ekibi

Dr. Bahadır AKMAN
Uzm. Bio. Levent BİLER
Prof. Dr. C. Can BİLGİN
Dr. Muhsin ÇOĞAL
Neslihan KILIÇ
Serkan MURATLI

Proje Koordinatörü
Proje Koordinatörü
Proje Danışmanı
Memeli Uzmanı
Av ve Yaban Hayatı Teknikeri
CBS ve Veritabanı Uzmanı

Katkı ve Destek Verenler

Orman ve Su İşleri Bakanlığı VII. Bölge Müdürlüğü; Bölge Müdürü Hasan TERZİOĞLU, Bölge Müdür Yardımcısı Mustafa KANDIRMIŞ, Doğa Koruma Ve Sulak Alanlar Şube Müdürü Nursel TURAN, Avcılık Ve Yaban Hayatı Şube Müdürü Mehmet Yüksel ÇEVİRGİN.

Hatay Şube Müdürlüğü; Hatay Şube Müdürü Cüneyid ÇAĞLAR, Kırıkhan DKMP Şefi Nuri AKIN, Dört Yol DKMP Şefi Recai TOPAL, Orman Muhafaza Memuru Ahmet KÖYLÜ, Şoför Mehmet ATICI.

Kapak:

Ekoplan Mühendislik Danışmanlık A.Ş.

Firma:

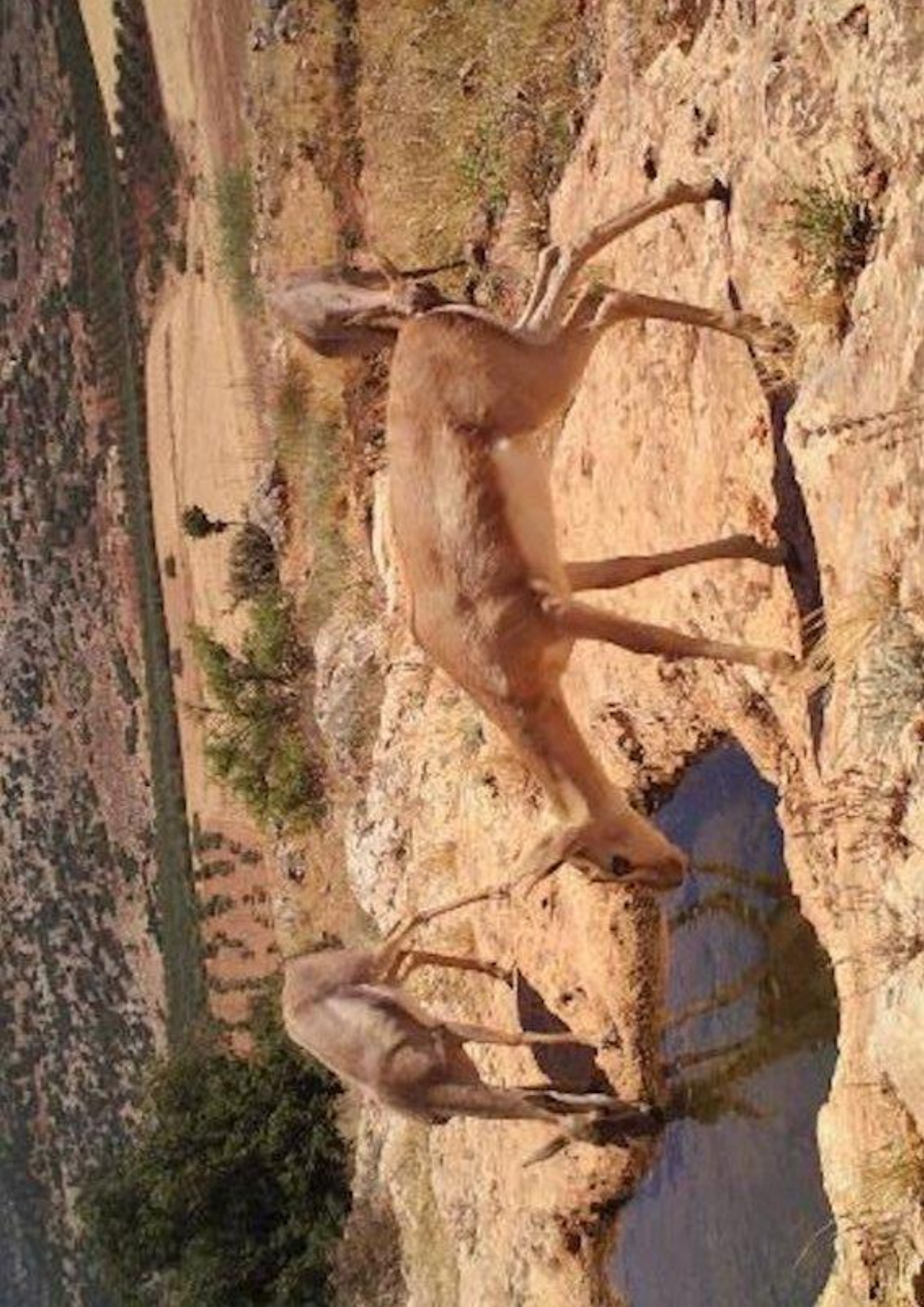
Ekoplan Mühendislik Danışmanlık A.Ş.
Öveçler Huzur Mahallesi 1139. Sokak Çınar Apartmanı No:6/7 Çankaya / ANKARA
Tel: 0 312 472 38 39 Fax: 0 312 472 3933
E-Posta Adresi: ekoplan@ekoplan.net

Tasarım:

Ekoplan Mühendislik Danışmanlık A.Ş.

Fotoğraflar:

Prof. Dr. C. Can Bilgin, Dr. Muhsin ÇOĞAL, Neslihan KILIÇ, Mustafa ÖZER

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	i
YÖNETİCİ ÖZETİ.....	iii
GİRİŞ	1
EYLEM PLANININ KAPSADIĞI SÜRE .	2
COĞRAFİ KAPSAM	2
1. TÜRÜ TANIMLAMA	3
1.1. Genel Bilgiler	3
1.1.1. Türün Taksonomisi	4
1.1.2. Türün Morfolojisi	5
1.1.3. Türün Yaşam Döngüsü.....	6
1.1.4. Türün Habitat Tercihleri	6
1.1.5. Türün Hatay İli'ndeki Yaşam Alanlarının Özellikleri ve Bu Alanlarda Olma Sebepleri	12
1.1.6. Türün Ulusal ve Uluslararası Koruma Durumu	13
1.1.7. Türün Korunması İçin Daha Önce Yapılan Ulusal veya Uluslararası Çalışmalar	15
2. TÜRÜN DURUMU VE DAĞILIMI ...	17
2.1. Türün Yeryüzü'ndeki Dağılımı, Popülasyon Durumu ve Eğilimi.....	17
2.2. Türün Türkiye'deki Dağılımı, Popülasyon Durumu ve Eğilimi.....	19
2.3. Türün Hatay İli'nde Yaşam Alanlarının ve Popülasyon Durumunun Belirlenmesi.....	20
3. TEHDİTLER VE SINIRLAYICI FAKTÖRLER.....	21
4. TÜR EYLEM PLANI	31
4.1. Faaliyetlerin Önceliklendirmesi ve Aciliyet Sıralaması	31
4.2. İdeal Hedefler / Faaliyet Hedefleri / Faaliyetler	32
KAYNAKLAR	57

ÖNSÖZ

Üç tarafı denizlerle çevrili olan ülkemiz, farklı iklim kuşaklarını ve her biri kendine özgü türlere ve doğal ekosisteme sahip üç farklı biyocoğrafik bölgeyi bünyesinde barındırması gibi nedenlerle zengin bir biyolojik müze özelliğindedir. Ülkemize özgü türlerimizin belirlenmesi ve korunmasına yönelik çalışmaları yapmak veya nesli tehlike altına düşmüş, düşebilecek türlerin ise eylem planlarının hazırlanmasını sağlamak T.C. Orman ve Su İşleri Genel Müdürlüğü'nün görevleri arasındadır. Bu çerçevede 2013 yılından itibaren "Nesli Tehlike Altındaki Türlerin Korunması" amacıyla Genel Müdürlük tarafından "Tür Eylem Planı Projeleri" her yıl 10 adet türe özgü olacak şekilde hazırlanmaya başlanmış olup, 2019 hedefleri kapsamında 100 adet tür için devam edecektir.

IUCN (2017) raporuna göre *Gazella gazella* türünün dünyadaki son temsilcileri sadece İsrail, Ürdün, Filistin ve Türkiye'dedir. Yapılan değerlendirmeler sonucunda türün A2acd kriterine göre Tehlikede (EN) olduğuna karar verilmiştir. Dağ Ceylanı Bern Sözleşmesi eklerinde yer almamasına karşın *Gazella subgutturosa* ve *Gazella dorcas* yer almaktadır. Yakın zamana kadar Türkiye'de Dağ Ceylanı'nın bu iki türden birine mensup olduğu düşünülmüştür. Buna karşın *Gazella gazella* türünün aslında iki farklı türden oluştuğu yine yakın zamanda ortaya konulmuştur. Dolayısıyla türün Bern Sözleşmesi kapsamına girip girmediği açık değildir.

Dağ Ceylanı günümüzde Türkiye'de sadece Hatay ilinde bulunmaktadır. Ülkemizde kısıtlı bir alanda dağılışı gösteren tür için Hatay Dağ Ceylanı (*Gazella gazella*) Tür Eylem Planı çalışması ile popülasyonun son durumu hakkında daha detaylı bilgi sahibi olunmuş, türün neslinin devamı için gerekli önlem ve önerilere projede yer verilmiş, işbirliği yapılacak kurum ve kuruluşlar tespit edilerek yol haritası belirlenmiştir.

Hazırlanan "Hatay Dağ Ceylanı (*Gazella gazella*) Türünün Hatay İli Sınırlarında Yaşayan Popülasyonlarının ve Yaşam Alanlarının Korunmasına Yönelik Tür Eylem Planı"nın, biyolojik çeşitliliğimizi korumak adına faydalı olmasını dilerim. Ayrıca planı hazırlayanlara, katkıda bulunanlara ve bundan sonra yapılacak çalışmalarda destek vereceklere teşekkür ederim.

Hasan TERZİOĞLU
DKMP VII. Bölge Müdürü

YÖNETİCİ ÖZETİ

Dağ Ceylanı (*Gazella gazella*) günümüzde sadece Türkiye ve İsrail/Filistin’de kalmış nadir bir toynaklı türüdür. 17-25 kg ağırlığındaki erginler mevsime göre küçük gruplar oluştururlar. Dişilerinki daha kısa ve cılız olmak üzere her iki eşeyin de boynuzları vardır. Yılda bir kere Mayıs-Haziran aylarında genellikle tek yavru doğururlar. Yavrular üç aylık olduklarında sütten kesilirler. Ortalama ömürleri 8-12 yıldır.

Küresel popülasyonlarının şu anda toplamda 3.000 civarında olduğu tahmin edilmektedir ve bu popülasyon azalma eğilimindedir. Güncel IUCN Kırmızı Liste değerlendirmesi türün Tehlikede (EN) olduğuna karar vermiştir.

Günümüzde Türkiye’de iki farklı ceylan türü bulunmaktadır. Kursaklı Ceylan (*G. subgutturosa marica*) Urfa ilinde, Dağ Ceylanı ise Hatay ilimizde yayılış göstermektedir. Dağ ceylanlarının geçen yüzyıl başlarına kadar Fırat nehrinin batısında Adana, Maraş, Gaziantep ve Halep’in hafif engebeli, taşlık, seyrek meşelik kesimlerinde yayılış gösterdiği düşünülmektedir.

Ancak günümüzde Dağ Ceylanı tek bir popülasyon halinde ve sadece Kırıkhan ilçesinin Türkiye – Suriye sınır hattında oldukça dar bir alanda bulunmaktadır. Burada toplam 500 civarında bir nüfus ve belirgin bir artma eğilimi olduğu söylenebilir. 2013 yılında 13 hektarlık bir alanda Dağ Ceylanı Üretim İstasyonu kurulmuştur

HATAY DAĞ CEYLANI TÜR EYLEM PLANI

Türün küresel ve ulusal ölçekteki önemine dayanarak Tür Eylem Planı oluşturulmasına karar verilmiş olup plan 2018 – 2022 yılları arasındaki beş yıllık süreyi kapsamaktadır. Proje çerçevesinde uzmanlar tarafında 12 Haziran 2017 ile 13 Kasım 2017 tarihleri arasında toplam 46 gün arazi çalışması gerçekleştirilmiştir. Aynı dönemde Kırıkhan, Hassa ve Kumlu arasında kalan bölgede sınır hattı boyunca 24 adet fotokapan cihazı yerleştirilmiş, yerel halk ve görevlilerle görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

Hatay Dağ Ceylanının kuzeydeki yayılış sınırını Karasu Çayı'nın, doğudaki yayılış sınırını Türkiye – Suriye sınır hattı boyunca inşa edilen duvarın, güneydeki yayılış sınırını Akpınar köyünün 4 km güneyinden itibaren başlayan tarım alanlarının, batıdaki yayılış sınırını ise Başpınar, Adalar, Kamberlikaya, Demirkonak, Camuzkışlası, Kaletpe köyleri ve çevresindeki tarım alanlarının ve karayolunun oluşturduğu belirlenmiştir. Arazi çalışmaları sonucunda elde edilen kayıtlar neticesinde Hatay Dağ Ceylanının yayılış gösterdiği alan yaklaşık olarak 135 km² (13.457 hektar)'dır.

Dağ Ceylanının günümüzde sadece Hatay ilinde kalmasının en önemli nedenleri olarak;

- 1) tarıma tamamen dönüştürülmemiş doğal habitatının varlığını sürdürmesi,
- 2) yerel halkın ceylanların kutsallığına ve bereket getirdiklerine olan inançları nedeniyle türe zarar vermemeleri,
- 3) sınır boyunca askeri bölge olması nedeniyle girişlerin ve kaçak avcılığın uzun yıllardır kısıtlı kalması olduğu tespit edilmiştir.

Gerçekleştirilen eylem planının amaçları:

- Dağ ceylanının ekolojisi, durumu ve popülasyon eğilimi hakkında bilgi toplamak
- Bu türün popülasyonlarını tehdit eden en önemli faktörleri tanımlamak
- Dağ ceylanının Hatay ilinde dağılışı gösterdiği alan içerisinde nesli tehlike altında olmadan hayatına devam etmesi ve korunması için gerekli adımları tanımlamak ve daha sonra tür için uygun koruma statüsünü sağlamaktır.

Bu eylem planında sunulan bilgi ve çözümler, arazi çalışmaları, bölge halkı ile yapılan anketler ve mevcut literatürün kapsamlı bir şekilde incelenmesi sunucunda ortaya konulan bilgi ve tecrübelerin derlenmesinin sonucudur.

Bu kapsamda tür ile türün dağılışı gösterdiği habitatlar üzerindeki tehlike faktörleri tanımlanmış ve gerek türün gerekse yaşam ortamının korunması ile ilgili önlem ve öneriler belirlenmiştir.

Prof. Dr. C. Can BİLGİN
Proje Danışmanı

GİRİŞ

Türkiye yaklaşık olarak 30 orta ve büyük memeli türüne ev sahipliği yapmaktadır ve bunlardan 15 tanesinin Hatay bölgesinden yayılışları verilmiştir (Kumerloeve 1967, 1969, 1975, Turan 1984, Özkurt et al. 1998, Kryštufek and Vohralik 2001, 2005, 2009, Kasperek et al. 2004, Wilson and Reeder 2005, Kryštufek and Vohralik 2001, 2005, 2009, Ergün et al. 2010, Akay et al. 2011, Atay and Yeşiloğlu 2012, Kankılıç et al. 2012, Pamukoğlu and Albayrak 2014, Özkurt 2015, Çoğal et al. 2016, Karataş 2016).

Bu türlerden Hatay Dağ Ceylanı *Gazella gazella*'nın Türkiye'nin en güneyi olan Hatay ilinde sınırlı bir alan içerisinde dağılışı gösterdiği son zamanlarda belirlenmiştir ve bu alan türün dağılımının en kuzey noktasını oluşturmaktadır.

Hatay Dağ Ceylanı, *Gazella gazella*, Arabistan yarımadasına endemik bir tür olarak kabul edilmekteydi ve geçmişte kuzeyde Toroslardan ve güneyde Yemen'e kadar Arap yarımadasının büyük bölümüne dağılmıştı. Mısır (Sina Yarımadası) için kabul edilen son kayıtlar 1932'dedir (Saleh 2001).

Tür Suriye'den tanımlansa da, 1970'lerden beri bu ülkeden kayıt yoktur (Kingswood et al. 2001). Dağ Ceylanı Lübnan'da, Barouk Dağları'nda 1998 yılında görülmüştür (Kingswood and Khairallah 2001), ancak türün 1945'ten sonra bölgede soyunun tükenmiş olduğuna inanılmaktadır. Ürdün'den verilen son kayıt 1986 yılına dayanmaktadır (Kiwan et al. 2001).

Dağ ceylanının yakın zamana kadar kabul edilen güncel yayılışı İsrail, Suudi Arabistan, Umman, Birleşik Arap Emirlikleri ve Yemen'i kapsamaktaydı. Ayrıca Basra Körfezi'ndeki Farur Adası'nda (İran) küçük bir popülasyon olduğu bildirilmiştir (Mallon and Kingswood 2001). Böylece yakın zamana kadar doğu Akdeniz yayılışı sadece İsrail/Filistin popülasyonu ile temsil edilmektedir.

Kasperek (1986), Türkiye'deki ceylanların tarihi yayılışını ve güncel durumunu derlemiş ve sadece Kursaklı Ceylan'ın (*Gazella subgutturosa*) şu anda Şanlıurfa'da çok sınırlı bir alanda bulunduğunu bildirmiştir (bu takson yakın zamanda *Gazella marica* olarak yeniden adlandırılmış olmakla beraber bu belgede yaygın eski bilimsel adı kullanılacaktır). Tarihsel literatüre göre *G. gazella* (Kumerloeve 1969, 1975) ve/veya *G. dorcas* (Danford and Alston 1877, Harrison and Bates 1991) türü ceylanların özellikle Adana bölgesinde varlığından bahsedildiği görülmektedir. Ancak bu iddiaların herhangi güvenilir bir müze örneğinin yokluğunda kesin bilgi olarak değerlendirilmesi mümkün değildir.

Turan (1984) ceylanların yakın geçmişte Tarsus'tan doğuya doğru, bu arada Hatay'ın doğudaki kurak düzlüklerinde bulunduğunu bildirmiş, ancak hepsini tek tür (*G. subgutturosa*) olarak vermiştir. Bu durum 2008'de Yaşar Ergün (MKÜ, Veterinerlik Fakültesi, Öğretim Üyesi) tarafından Kırıkhan bölgesinde yayılış gösteren türün Dağ Ceylanı (*G. gazella*) olduğunun belirlenmesi ve bu iddianın mtDNA analizi ile doğrulanmasıyla kesinleşmiştir (Kankılıç ve ark. 2012). Kankılıç ve ark. (2012) Hatay Dağ Ceylanı'nın diğer yakın türlerden morfolojik ve genetik olarak farklarını vermiş ve Türkiye-Suriye sınırı hattı boyunca yayılış gösterdiğini bildirmiştir.

EYLEM PLANININ KAPSADIĞI SÜRE

Hatay İli Hatay Dağ Ceylanı (*Gazella gazella*) Tür Eylem Planı çalışmaları beş yıllık bir süreyi kapsamakta olup, 2018 – 2022 yıllarını kapsayan faaliyetleri içermektedir.

COĞRAFİ KAPSAM

Hatay İli Hatay Dağ Ceylanı (*Gazella gazella*) Tür Eylem Planı çalışmaları, Hatay ili ve Kırkhan, Hassa ve Kumlu ilçelerinde gerçekleştirilmiştir.

Hatay ilinin yönetim merkezi Antakya 36° 10' kuzey enlemi ve 36° 06' doğu boylamında yer almakta ve toplam 5043 km² yüzölçümüne sahiptir. Akdeniz Bölgesinin Adana Bölümü'nde yer alan il, kuzeyinde Gaziantep, Osmaniye ve Adana ile Güney ve doğusunda Suriye ve batısında Akdeniz ile sınırlıdır (Şekil 1).

Tür Eylem Planı çalışmaları kapsamında Hatay ili ve ilçelerinde türe yönelik tüm yaşam alanlarını kapsayacak şekilde araştırmalar yürütülmüştür.

1. TÜRÜ TANIYALIM

1.1. Genel Bilgiler

Ceylanlar, Türkiye’de sınırlı ve dar alanlarda yaşayan toynaklı ve son derece zarif yaban hayvanlarıdır. Uzun süre ülkemizde tek türü (Kursaklı Ceylan, *Gazella subgutturosa*) olduğu sanılıyordu (Fotoğraf 1). Ancak, 2008 yılında belgelenmesinin ardından, Hatay’da ikinci bir türün (Dağ Ceylanı, *Gazella gazella*) varlığı ortaya çıkarıldı. Günümüzde Türkiye’de iki farklı ceylan türü bulunmaktadır. Bu türlerin popülasyonları oldukça dar alanlarda yaşamakta ve birbirlerinden ayrı yayılış göstermektedirler. Dağ Ceylanı Hatay İli’nde ve Kursaklı Ceylan ise Şanlıurfa’da varlığını sürdürmektedir. Bu iki türü coğrafi olarak birbirinden ayıran güncel bariyerin Fırat nehri olduğu kabul edilmektedir.

Kursaklı Ceylan bölgede dağınık gruplar halinde yayılış göstermektedir. Tür ile ilgili ayrıca Ceylanpınar Tarım İşletmesi bünyesinde yarı-evcil durumda bireyler yetiştirilmektedir. Burada üretilen bireylerden 2009 yılında Şanlıurfa’nın Kızılkuyu mevkiine başarılı yerleştirilmelerin yapıldığı bildirilmiştir (Durmuş 2010, Bilgin 2011).

Ancak Dağ Ceylanı tek bir popülasyon halinde ve tek bir alanda bulunmaktadır. Bu türle ilgili henüz çok yeni olmakla birlikte Doğa Koruma Milli Parklar Hatay Şubesi bir üretme istasyonu kurmuştur. Her iki türün hayatta kalması ve sağlıklı popülasyonlarının devamlılığı için yeni ve uygun alanlarda türlerin ayrı popülasyonların oluşturulması önerilmektedir (Bilgin 2011).

Fotoğraf 1. Türkiye’de yayılış gösteren ceylanlar; Solda Hatay Dağ Ceylanı (*Gazella gazella*) (Fotoğraf Muhsin ÇOĞAL); Sağda Kursaklı Ceylan (*Gazella subgutturosa*) (Fotoğraf Yusuf ÖZBEY).

1.1.1. Türün Taksonomisi

Hatay Dağ Ceylanı (*Gazella gazella*)'nın taksonomik durumu Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Hatay Dağ Ceylanı'nın taksonomik durumu.

ALEM	ŞUBE	SINIF	TAKIM	AİLE	CİNS
Animalia	Chordata	Mammalia	Artiodactyla	Bovidae	<i>Gazella</i>

Tür : *Gazella gazella* (Pallas, 1766)
İngilizce ismi : Mountain Gazelle
Türkçe ismi : Dağ Ceylanı
Yöresel ismi : Hatay Dağ Ceylanı

Fotoğraf 2. Doğa Koruma Milli Parklar Hatay Şubesi Hatay Dağ Ceylanı Üretim İstasyonunda çekilen dişi yavru görüntüsü (Fotoğraf: Muhsin ÇOGAL).

Son on yılda yapılan araştırmalarla *Gazella gazella* türü iki farklı türe bölünmüştür. Gerek Wronski ve ark. (2010), gerek Lerp ve ark. (2013) sırasıyla mitokondri DNA'sına ve çekirdek DNA'sına dayanarak türün aslında iki monofiletik soydan oluştuğunu, İsrail-Ürdün güney sınırındaki Arava Vadisi'nin güneyinde kalan dağ ceylanı toplulukların

aslında *Gazella arabica* olarak nitelendirilmesi gerektiğini ortaya koymuştur. Bu görüşü ceylan türleri üzerine diğer araştırmalar da desteklemiştir (Bärman et al. 2012, 2013; Hadas 2015).

Bu düzenleme günümüzde IUCN SSC Antilop Uzman Grubu tarafından da kabul görmektedir. Buna göre eskiden *G. g. gazella* alttürü olarak bilinen popülasyonlar artık (monotipik) *G. gazella* türüne, güneydekiler ise şimdilik *G. arabica* türüne ait sayılmaktadır.

1.1.2. Türün Morfolojisi

Kürk rengi *G. subgutturosa*'ya göre daha koyu ve toprak rengindedir. Vücut yapısı bakımından boyun ve bacaklar daha uzun ve daha narin yapıdadır. Yüzdeki, yandaki ve gerideki pigal çizgiler daha belirgin ve koyu bantlar halindedir. Dağ Ceylanı erginleri 17-25 kg ağırlığındadır. Her iki eşeyin de boynuzları vardır. Ancak dişilerin boynuzları erkeklere göre daha kısa ve cılızdır.

G. subgutturosa'dan farklı olarak ergin erkeklerdeki boynuz daha yapılı ve boynuz arası genişliği daha fazladır ve bu türde dişilerin çoğunluğunda kısa az gelişmiş boynuz bulunur.

Fotoğraf 3. Üretim istasyonunun çevresindeki kayalık alanda çekilen Hatay Dağ Ceylanı'na ait erkek bireyin morfolojik görüntüsü (Fotoğraf: Muhsin ÇOĞAL).

Fotoğraf 4. İncirli köyü ve Sucuköyü arasında sınır yakın alanda fotokapan ile çekilen Hatay Dağ Ceylan'ına ait dişi bireyin morfolojik görüntüsü (Fotoğraf: Muhsin ÇOĞAL).

1.1.3. Türün Yaşam Döngüsü

Hatay Dağ Ceylanının dişileri yılda bir kere doğum yapar, yavrular çoğunlukla tektir ve daha az sıklıkla ikiz doğururlar. Doğan yavru 1,75-2,5 kg arasındadır. Gebelik süresi 180 gündür, ancak +/- 5 gün oynayabilir. Yeni doğan yavrunun gözleri açık ve tam gelişmiş kürke sahiptir. Yavruların sütten kesilmesi 3 ay sonra olur ve ancak 3-6 hafta sonra katı besinle beslenmeye başlar.

İlk iki molar diş 2 aylıkken, 3 molar diş 6 aylıkken ve 12 aylıkken tamamı gelişir. 18 aylıkken süt dişleri değişmeye başlar ve 24 aylıkken değişim tümüyle tamamlanır. Dişiler 18 ayda, erkekler ise 3 yılda ergin ağırlığına ulaşır. İyi besin şartlarında dişiler 5-7. ayda gebe kalabilirler, erkekler 15-20 ayda üreme erginliğine ulaşır. Normal şartlarda dişiler 18. ayda gebe kalırlar, erkekler 3 yılda üreme erginliğine ulaşır.

Genellikle küçük gruplar halinde yaşarlar. Ergin erkeklerin savunakları vardır ancak dönem dönem daha büyük sürüler oluştururlar. Ortalama ömürleri 8-12 yıldır.

1.1.4. Türün Habitat Tercihleri

Hatay Dağ ceylanı, bozkır ve yarı bozkır yapıya sahip tepelik ve dağlık alanlarda yaşarlar. Yaşam alanları yoğun ormanlık ve kayalık alanları içermez. Özellikle tarım alanlarına yakın olan tepelik dağlık alanları yaşam alanları tercih ederler. Besinleri kış aylarında ot ağırlıklı, yaz aylarında ise çalı ve yaprak ağırlıklıdır. Türün yayılış gösterdiği habitatlardaki baskın bitki türleri Abdestbozan otu *Sarcopoterium spinosum*, Yabani Hünnap *Zizyphus lotus*, *Plantago cretica*, *Asphodelus aestivus* ve *Arum dioscoridis*'dir. Ancak türün sıkıştığı düşünülen güncel yayılışındaki habitatların türün tercihlerini tam

olarak yansıtmıyor olması, zorunluluk nedeniyle bu habitatlarda bulunması mümkündür. Nitekim yeşil haldeyken ekin veya sebze (marul) tarlalarında beslendikleri gözlenmiştir.

Fotoğraf 5. Kamberlikaya ve Adalar mevkieinde türün gözleendiği habitatın görüntüsü (Fotoğraf: Muhsin ÇOĞAL).

Fotoğraf 6. Akpınar mevkiinden türün gözleendiği çoğunlukla kayalık içeren habitat görüntüsü (Fotoğraf: Muhsin ÇOĞAL).

Fotoğraf 7. Başpınar ve Sucuköyü mevkilerinden türün gözlemlendiği habitatın görüntüsü (Fotoğraf: Muhsin ÇOĞAL).

Fotoğraf 8. Demirkonak ve Camuzkışlası mevkilerinden türün gözlemlendiği habitatın görüntüsü (Fotoğraf: Muhsin ÇOĞAL).

Fotoğraf 9. Hatay Dağ Ceylanı Üretim İstasyonu çevrili alan içindeki vejetasyonun görüntüsü (Fotoğraf: Muhsin ÇOĞAL).

Fotoğraf 10. Hatay Dağ Ceylanı yaşam alanında tespit edilen baskın çalı türlerden Yabani Hünnap *Zizyphus lotus* görüntüsü (Fotoğraf: Muhsin ÇOĞAL).

Fotoğraf 11. Hatay Dağ Ceylanı yaşam alanında tespit edilen baskın bitki türlerden Abdestbozan Otu *Sarcopoterium spinosum* (Fotoğraf: Muhsin ÇOĞAL).

Fotoğraf 12. Hatay Dağ Ceylanı yaşam alanında tespit edilen baskın bitki türlerden *Scolymus hispanicus* görüntüsü (Fotoğraf: Muhsin ÇOĞAL).

Fotoğraf 13. Hatay Dağ Ceylanı yaşam alanında tespit edilen baskın bitki türlerden Kekik *Thymus* sp. görüntüsü (Fotoğraf: Muhsin ÇOĞAL).

Fotoğraf 14. Hatay Dağ Ceylanı yaşam alanında tespit edilen baskın bitki türlerden *Teucrium polium* görüntüsü (Fotoğraf: Muhsin ÇOĞAL).

Fotoğraf 15. Hatay Dağ Ceylanı yaşam alanında tespit edilen baskın bitki türlerden *Phlomis* sp. görüntüsü (Fotoğraf: Muhsin ÇOĞAL).

1.1.5. TÜRÜN HATAY İLİ'NDEKİ YAŞAM ALANLARININ ÖZELLİKLERİ VE BU ALANLARDA OLMA SEBEPLERİ

Hatay Dağ Ceylanı Hatay ili'de Kırıkhan, Kumlu ve Hassa arasında kalan Türkiye Suriye sınır hattı boyunca uzanan bozkır ve kayalık bozkır tepelerde yayılış göstermektedir.

Bu türün burada yayılış göstermesinin en önemli nedeni habitat uygunluğudur. Alan türün doğal habitatını barındıran ve nerdeyse Hatay ilinde yayılış gösterebileceği kalan tek alan olarak nitelendirilebilir. Geçmişte sınırı geçerek Suriye'deki uygun habitatları da kullanan tür sön dönemde yaşanan savaş durumu nedeniyle hem Suriye tarafında avlanmış, hem de sınır boyunca yeni örülen 5m'lik bir duvar nedeniyle geçişler tamamen kesilmiştir. Kuzey tarafta yer alan leçelik (lav akıntıları) bölgesinin türün yaşaması için yeterince uygun olmadığı değerlendirilmektedir.

Güney ve batı kesimde yapılan tarımsal faaliyetler ve yerleşim alanlarından dolayı türün yaşam alanı sınırlarını oluşturmaktadır. Sonuç olarak türün yaşam alanı her yönde uygun olmayan habitatlar veya engellerle sınırlanmıştır. Öte yandan batı yönündeki tarım arazilerine ve köylerin yakınlarına kadar türün geldiği de tespit edilmiştir. Dolayısıyla türün yayılışının batı sınırını keskin bir hatla çizmek mümkün değildir.

Dağ Ceylanının günümüzde sadece Hatay ilinde kalmasının en önemli nedenleri tarıma tamamen dönüştürülmemiş doğal habitatının varlığını sürdürmesi, yerel halkın ceylanların kutsallığına ve bereket getirdiklerine olan inançları nedeniyle zarar vermemeleri, sınır boyu askeri bölge olması nedeniyle girişlerin ve kaçak avcılığın uzun yıllardır kısıtlı kalmasıdır.

Fotoğraf 16. Hatay Dağ Ceylanının Hatay ili Kırıkhan mevkiinde bulunan doğal habitatın görüntüsü (Fotoğraf: Muhsin ÇOĞAL).

1.1.6. Türün Ulusal ve Uluslararası Koruma Durumu

1.1.6.1. Ulusal Mevzuat

5491 Sayılı Kanun ile Değişik 2872 Sayılı Çevre Kanunu

2872 sayılı Çevre Kanununun amacı, bütün canlıların ortak varlığı olan çevrenin, sürdürülebilir çevre ve sürdürülebilir kalkınma ilkeleri doğrultusunda korunmasını sağlamaktır. Bu Kanunda yer alan hükümler doğrudan Hatay Dağ Ceylanı'nı ilgilendiren hükümlerdir.

Bu Kanun, bütün vatandaşların ortak varlığı olan çevrenin korunması, iyileştirilmesi; kırsal ve kentsel alanda arazinin ve doğal kaynakların en uygun şekilde kullanılması ve korunması; su, toprak ve hava kirliliğinin önlenmesi; ülkenin bitki ve hayvan varlığı ile doğal ve tarihsel zenginliklerinin korunarak, bugünkü ve gelecek kuşakların sağlık, uygarlık ve yaşam düzeyinin geliştirilmesi ve güvence altına alınması için yapılacak düzenlemeleri ve alınacak önlemleri, ekonomik ve sosyal kalkınma hedefleriyle uyumlu olarak belirli hukukî ve teknik esaslara göre düzenlemektir.

4915 Sayılı Kara Avcılığı Kanunu

Bu Kanunun amacı; sürdürülebilir av ve yaban hayatı yönetimi için av ve yaban hayvanlarının doğal yaşam ortamları ile birlikte korunmalarını, geliştirilmelerini, avlanmalarının kontrol altına alınmasını, avcılığın düzenlenmesini, av kaynaklarının millî ekonomi açısından faydalı olacak şekilde değerlendirilmesini ve ilgili kamu ve özel hukuk tüzel kişileri ile işbirliğini sağlamaktır.

Bu Kanun av ve yaban hayvanlarını ve yaşama ortamlarını, bunların korunmasını ve geliştirilmesini, av ve yaban hayatı yönetimini, avlakların kurulması, işletilmesi ve

HATAY DAĞ CEYLANI TÜR EYLEM PLANI

işlettilmesini, avcılığın, av turizminin, yaban hayvanlarının üretiminin, ticaretinin düzenlenmesini, toplumun bilinçlendirilmesini, avcılarının eğitiminin, av ve yaban hayatına ilişkin suçlar, suçların takibi ve cezaları kapsar. Hatay Dağ Ceylanı, Kara Avcılığı Kanunu kapsamında koruma altındadır. Türün avlanması veya öldürülmesi durumunda hem idari para cezası, hem tazminat bedeli kesilmektedir.

1.1.6.2. Uluslararası Sözleşmeler

Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi

Bu Sözleşmenin, ilgili hükümleri uyarınca takip edilecek amaçları, biyolojik çeşitliliğin korunması; bu çeşitliliğinin unsurlarının sürdürülebilir kullanımı; genetik kaynaklar ve teknoloji üzerinde sahip olunan bütün hakları dikkate almak kaydıyla, bu kaynaklara gereğince erişimin ve ilgili teknolojilerin gereğince transferinin sağlanması ve uygun finansmanın tedariki de dahil olmak üzere, genetik kaynakların kullanımından doğan yararların adil ve hakkaniyete uygun paylaşımıdır. Bu sözleşme Türkiye’de 1996 yılında yürürlüğe girmiştir.

Sözleşme, Taraflara, biyolojik çeşitliliğin korunması konusunun ulusal biyolojik çeşitlik stratejileri yoluyla karar verme mekanizmalarına dahil edilmesi yükümlülüğünü getirmektedir. Ayrıca, Tarafların kamu bilincinin artırılması amacıyla araştırma ve eğitim programları yürütmesini, bilgi değişimini desteklemesini, teşvik önlemleri almasını ve biyolojik çeşitlilik üzerinde olumsuz etkileri olabilecek projeler için çevresel etki değerlendirme yapmasını gerektirmektedir.

BERN Sözleşmesi

Bu sözleşme, Avrupa Yaban Hayatı ve Yaşama Ortamlarının Korunması Sözleşmesi’dir. Bern Sözleşmesi’nin amacı; yabancı flora ve faunayı ve bunların yaşama ortamlarının korumak, özellikle birden fazla devletin işbirliğini gerektiren türlerin korunmasını sağlamak ve bu işbirliğini geliştirmektir. Sözleşme ile nesli tehlikeye düşmüş türlere, özellikle göçmen olanlarına özel önem verilmektedir. Türkiye bu sözleşmeye 1984 yılında taraf olmuştur.

Dağ Ceylanı Bern Sözleşmesi eklerinde yer almamaktadır. Ancak EK-2 (Mutlak Korunan Fauna Türleri) listesinde *Gazella subgutturosa* ve *Gazella dorcas* yer almaktadır. Yakın zamana kadar Türkiye’de Dağ Ceylanı’nın bu iki türden birisine mensup olduğu sanılmaktaydı (örn. Turan 1984). Ayrıca *Gazella gazella* türünün aslında iki farklı türden oluştuğu yine yakın zamanda ortaya çıkmıştır. Dolayısıyla türün Bern Sözleşmesi kapsamına girip girmediği açık değildir.

CITES Sözleşmesi

CITES, yabancı hayvan ve bitki türlerinin canlı, ölü örneklerinin bunların parçaları ve türevlerinin ithalatını, ihracatını, re-eksportunu (ithal edilmiş bir örneğin yeniden ihraç edilmesi), temeli izin ve belgelere dayanan ve ancak sözleşmede belirtilen bazı şartların yerine getirilmesi halinde bu izin ve belgelerin verilmesini öngören bir uluslararası düzenlemedir.

Yabancı hayvan ve bitki türlerinin uluslararası ticaretini düzenleyerek dünya doğal kaynaklarının sürdürülebilir kullanımını sağlamayı hedefleyen CITES’e, Türkiye 134. taraf ülke olarak 20 Haziran 1996 yılında Resmi Gazetede yayınlanarak katılmış ve 22

Aralık 1996 tarihinde Sözleşme yürürlüğe girmiştir. Uygulamanın kolaylaştırılması için hazırlanan CITES Uygulama Yönetmeliği, 27 Aralık 2001 tarih ve 24623 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Dağ Ceylanı CITES listelerinde yer almamaktadır.

1.1.7. Türün Korunması İçin Daha Önce Yapılan Ulusal veya Uluslararası Çalışmalar

Gazella gazella İsrail, Suudi Arabistan ve Umman’da (son iki ülkede eski taksonomik statüsünde) yasal olarak korunmaktadır, ancak koruma çalışmalarının her zaman etkili olmadığı bildirilmiştir (IUCN, 2008). Suudi Arabistan’da, Uruq Bani Ma’arid (5,500 km²), Al Khunfah (34,225 km²) ve Ibex alanında (2,370 km²) tüm Arabistan ceylanları korunmaktadır. Farasan Adaları (600 km²), 1988 yılından beri Ulusal Yaban Yaşamın Korunması ve Geliştirilmesi Komisyonu (National Commission for Wildlife Conservation and Development = NCWCD) tarafından kontrol edilen bir doğa rezervidir ve NCSA tarafından 2-3 yıllık aralıklarla Farasan Adaları’nda havadan sayım yapılmaktadır.

Umman’da Arabistan Afrika Antilopu Kutsal Alanı (24,785 km²), Wadi Sareen Tahr Alanı (800 km²), Samhan Dağı NR (4,500 km²) ve As Saleel NP (220 km²)’de tüm Arabistan ceylanları korunmaktadır. İsrail’de En Gedi (14 km²), Ya’ar Yehudia (62 km²) ve Mezukai Herev (23 km²) alanlarında tür koruma altındadır. Arava Vadisi’ndeki mevcut yaşam alanı korumaktadır; bu alanda ek yem sağlanır ve doğal vejetasyon sulanmaktadır. Bununla birlikte bölgede yırtıcı kontrolü yapılması önerilmektedir.

Türkiye’de *Gazella gazella* ile ilgili yapılan koruma çalışmalarının henüz yeterli düzeye ulaşmadığı görülmüştür.

Türü koruma çalışmaları kapsamında WWF-Türkiye Hibe Programıyla desteklenen ve Türkiye Tabiatını Koruma Derneği Hatay Şubesi (TTKD) tarafından yürütülen “Hatay Dağ Ceylanlarının (*Gazella gazella*) Yaşam Ortamlarını İyileştirilmesi ve Risklerin Azaltılması Projesi” tamamlanmıştır. Bu çalışmada tanıtımın yanı sıra yeni su kaynakları oluşturulmuştur.

Daha sonra Doğa Koruma ve Milli Parklar Hatay Şubesi tarafından 2013 yılında Hatay Dağ Ceylanı Üretim İstasyonu kurulmuştur. Bu istasyon ile türün üretilip popülasyonunun artırılması hedeflenmiştir.

Öte yandan 29 Nisan 2015 tarih ve 29341 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan Koruma Altına Alınan Yaban Hayvanları listesinde “Av turizmi hariç” ibaresiyle listelenen tür Merkez Av Komisyonu kararları kapsamında gelecekte ava açılma riski taşımaktadır.

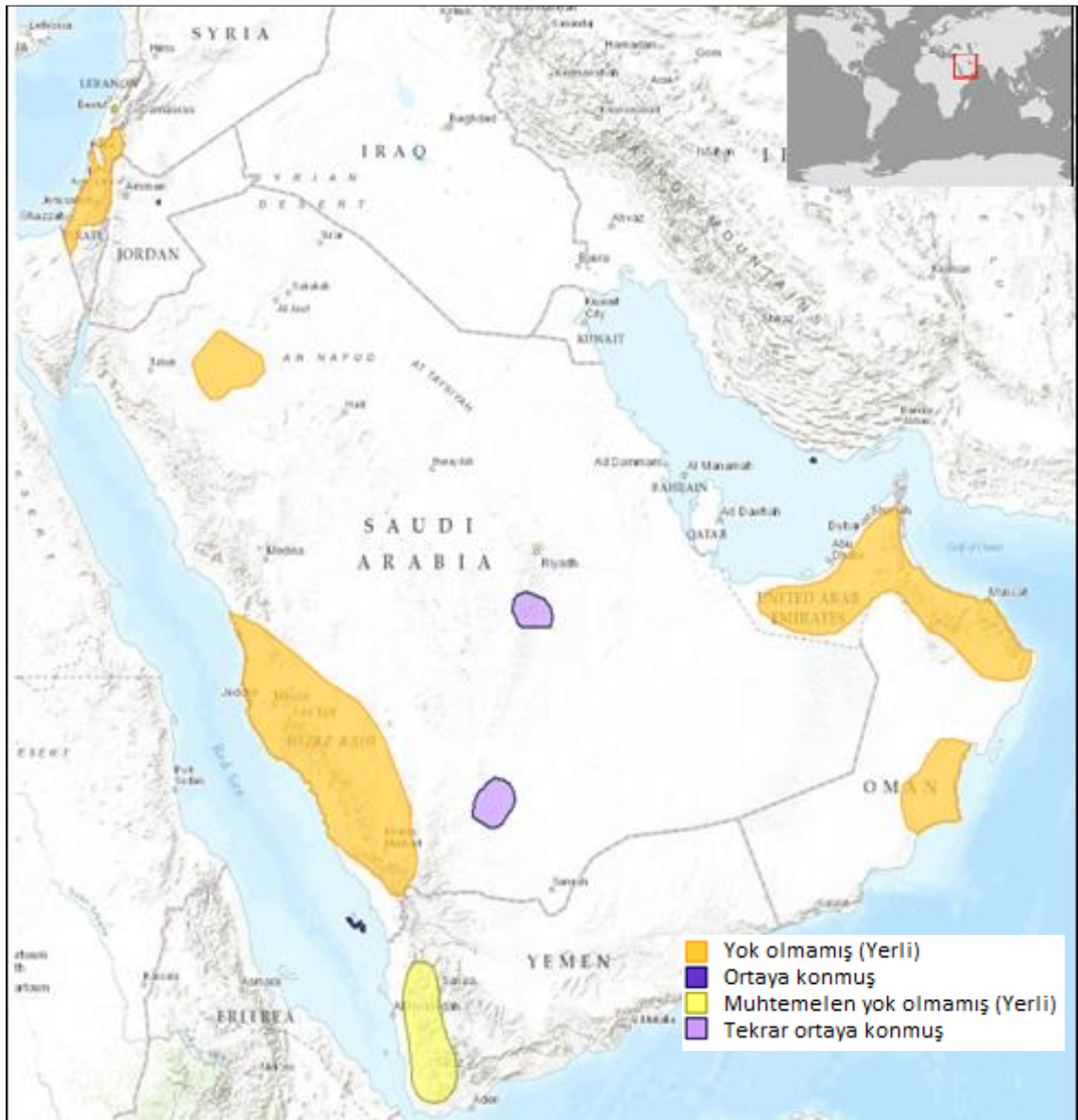

2. TÜRÜN DURUMU VE DAĞILIMI

2.1. Türün Yeryüzü'ndeki Dağılımı, Popülasyon Durumu ve Eğilimi

Dünyada Güney Lübnan, Suriye, İsrail, batı ve güney Arabistan yarımadasında ve İran'da izole bir yayılım gösterdiği düşünülmektedir. Türkiye'de bulunduğu o dönemde iyi bilinmeyen türün dünya üzerinde 13.000 civarı bireyi olduğu tahmin edilmektedir. 1990'ların sonlarına doğru İsrail ve doğusunda 10.000 kadar bireyin olduğu hesaplanmıştır. Sonraları popülasyonları ani bir düşüş göstermişlerdir ve şu anda toplamda 3.000 civarında birey olduğu tahmin edilmektedir. Güncel popülasyon trendi eğilimi azalmakta şeklindedir.

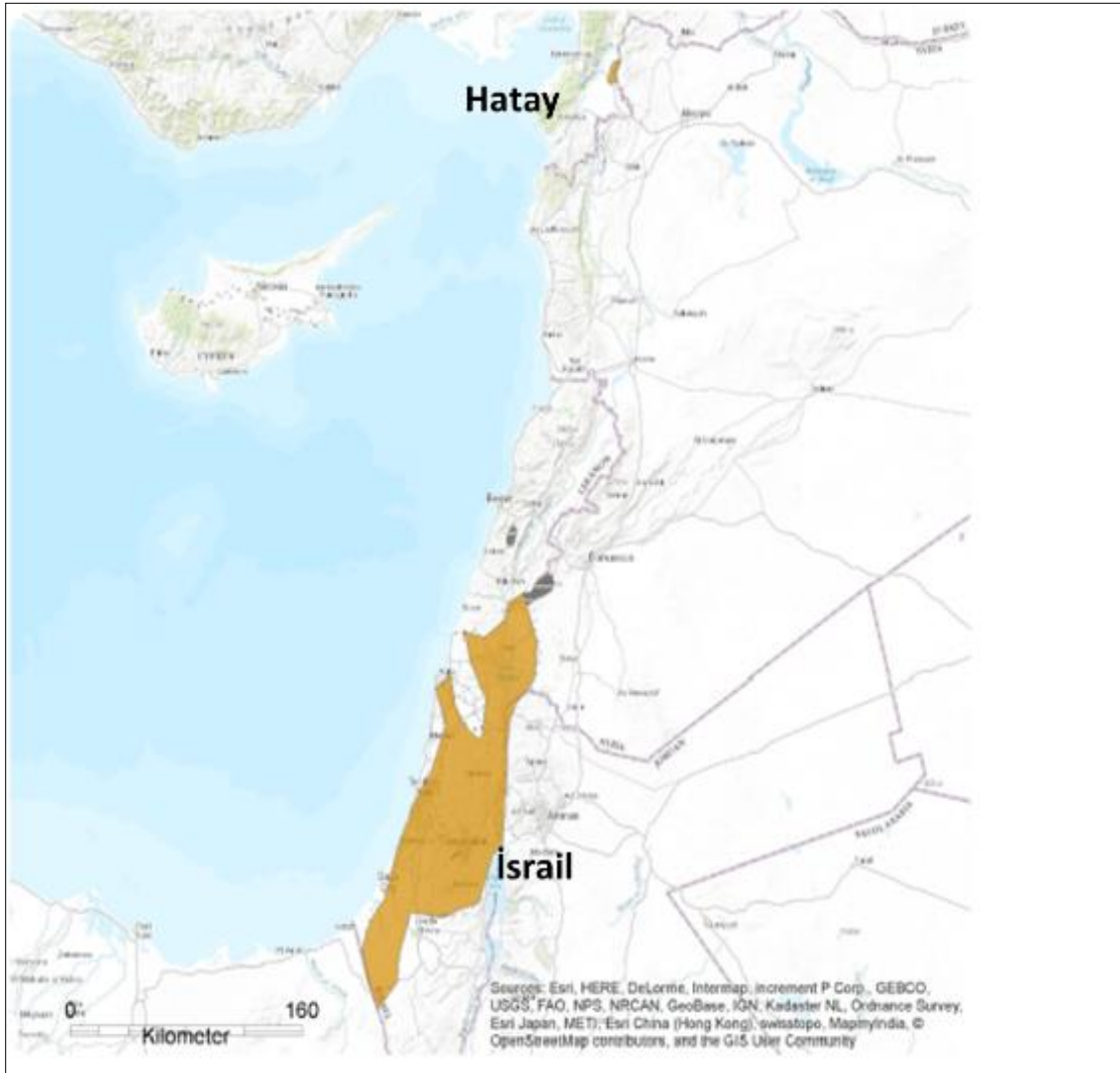

Şekil 2. Dağ Ceylanı (*Gazella gazella*) küresel ölçekte yayılım haritası (IUCN, 2017 ve öncesi).

Son (2017) IUCN raporuna göre *Gazella gazella* türünün dünyadaki son temsilcileri sadece İsrail, Ürdün, Filistin ve Türkiye'dedir. Güncel (1 Ağustos 2016 tarihli) Kırmızı Liste değerlendirmesi türün A2acd kriterine göre Tehlikede (EN) olduğuna karar vermiştir (Tablo 3). Bu kararda türün 2001'de yaklaşık 10.000 bireyden 2013'te yaklaşık 3000 bireye düşmesi ve bu azalmaya yol açan tehditlerin halen devam etmesi yol açmıştır.

Tablo 2. Hatay Dağ Ceylanı'nın IUCN Kırmızı Liste statüsü.

Değerlendirilmedi	Eksik verili	Düşük riskli	Tehdite yakın	Duyarlı	Tehlikede	Kritik	Doğada Tükenmiş	Tükenmiş
NE	DD	LC	NT	VU	EN	CR	EW	EX

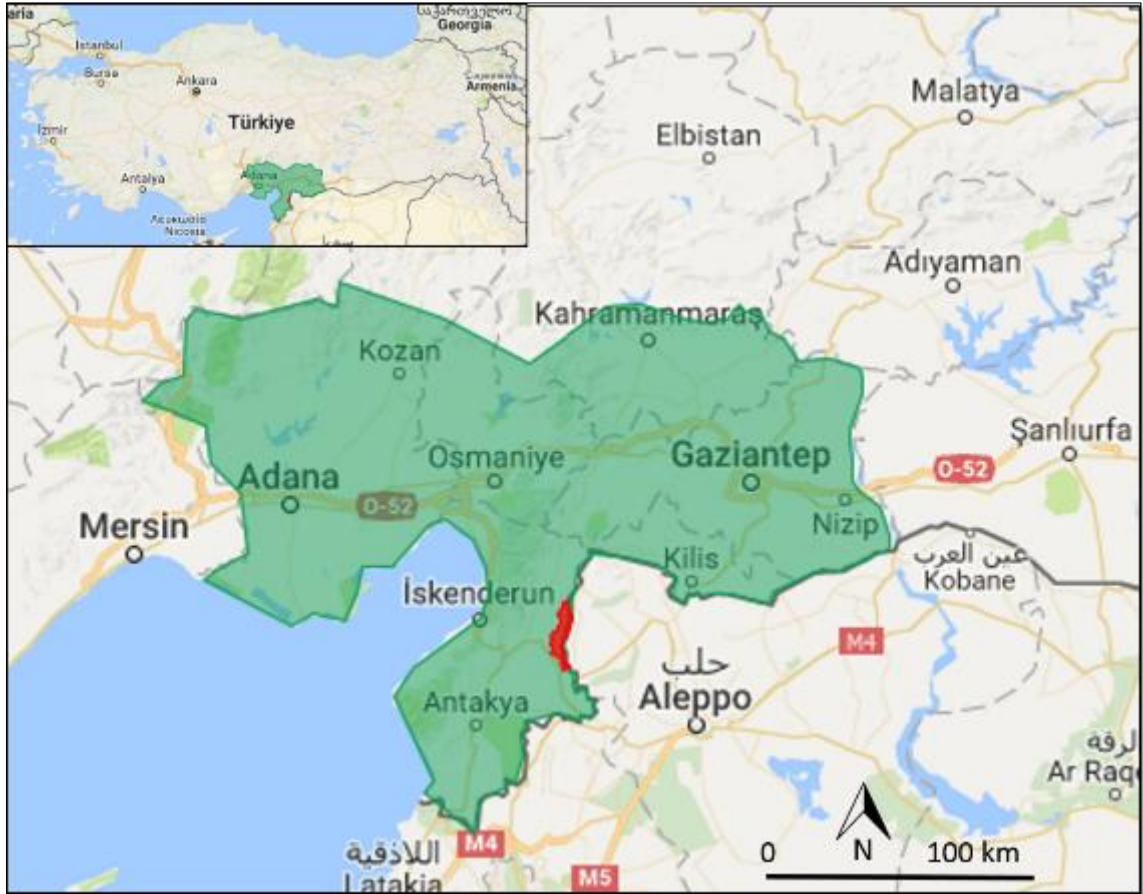
Şekil 3. Hatay Dağ Ceylanı (*Gazella gazella*) küresel ölçekte dağılım alanları haritası (IUCN, 2017).

2.2. Türün Türkiye'deki Dağılımı, Popülasyon Durumu ve Eğilimi

Gazella gazella'nın eski kayıtları göz önüne alındığında Fırat nehrinin batısında Adana, Maraş, Gaziantep ve Halep'in hafif engebeli, taşlık, seyrek meşelik kesimlerinde yayılış gösterdiği görülmektedir. Ancak günümüzde bu bölgelerde tamamen yok olmuştur. Yerel isimleri Ceylan ve Ahu olarak bilinmekte, Şanlıurfa'da bulunan Kursaklı Ceylandan ayırmak için Dağ Ceylanı veya Hatay Dağ Ceylanı olarak tanınmaktadır.

Dağ Ceylanı günümüzde Türkiye'de sadece Hatay ilinde bulunmaktadır. Hatta şu an Hatay'ın Kırıkhan ilçesinde Türkiye – Suriye sınır hattında oldukça dar bir alanda yayılış göstermektedir (Kankılıç et al. 2012).

Orman ve Su İşleri Bakanlığı Doğa Koruma Milli Parklar'ın verilerine göre türün popülasyon büyüklüğü 2008'de 80 birey civarındayken, bu sayı 2017 yılı Ocak ayında yapılan sayımda 492 olarak bildirilmiştir. Benzer biçimde Çoğal ve Sözen (baskıda) toplam sayıyı 540 olarak vermişlerdir. Güvenilir kesinlikten söz etmek mümkün olmamakla birlikte Hatay'da 500 civarında bir nüfus ve belirgin bir artma eğilimi olduğu söylenebilir.

Şekil 4. Hatay Dağ Ceylanının Türkiye'deki dağılım alanları haritası; yeşil ile işaretli alan türün daha önce yayılış gösterdiği iller, kırmızı renk ile boyanan alan ise günümüzde türün yayılış gösterdiği tek alandır.

HATAY DAĞ CEYLANI TÜR EYLEM PLANI

2.3. Tütün Hatay İli'nde Yaşam Alanlarının ve Popölasyon Durumunun Belirlenmesi

Yapılan alışmalar sonucunda Hatay Dağ Ceylanının kuzeydeki yayılış sınırını Karasu ayı'nın, doğudaki yayılış sınırını Türkiye – Suriye sınır hattı boyunca inşa edilen duvarın, gñneydeki yayılış sınırını Akpınar köyünün 4 km gñneyinden itibaren başlayan tarım alanlarının, batıdaki yayılış sınırını ise Başpınar, Adalar, Kamberlikaya, Demirkonak, Camuzkışlası, Kaletpe köyleri ve çevresindeki tarım alanlarının ve karayolunun oluşturduğu belirlenmiştir.

Arazi alışmaları sonucunda elde edilen kayıtlar neticesinde Hatay Dağ Ceylanının yayılış gösterdiği alan yaklaşık olarak 135 km² (13.457 hektar)'dır. Ancak bu alanda faaliyet gösteren maden, taş ocağı, mermer ocağı, DSİ ve Karayolu Genel Müdürlüğu inşaat sahalarının veya çitle çevrili tarım alanlarının Dağ Ceylanı tarafından kullanılması mümkün değildir. Bu kısıtlamalar dikkate alındığında tütün rahatsız edilmeden yaşayabileceği alanın bu değerden oldukça az olduğu söylenebilir.

Hatay Dağ Ceylanı yaşam alanı içinde ayrıca büyük ve orta boy memeli türlerinden *Herpestes ichneumon* (Kuyruksüren), *Vulpes vulpes* (Tilki), *Canis aureus* (akal), *Canis lupus* (Kurt), *Felis silvestris* (Yaban kedisi), *Felis chaus* (Saz kedisi), *Martes foina* (Kaya sansarı), *Meles meles* (Porsuk), *Sus scrofa* (Yaban domuzu), *Lepus europaeus* (Yaban tavşanı) ve *Hystrix indica* (Oklu kirpi) hın yayıldığı tespit edildi. Alandaki türlerden akal, tilki, kurt ve çizgili sırtlan türleri Hatay Dağ Ceylanının potansiyel predatörleridir.

3. TEHDİTLER VE SINIRLAYICI FAKTÖRLER

Hatay Dağ Ceylanı yaşam alanını çeşitli faaliyetlerden ötürü tahrip edilmekte ve gittikçe hızlı bir şekilde daralmaktadır. Bu faaliyetlerin başında madencilik (taş, mermer, çimento, toprak çekme vb.), tarımsal faaliyetler ve yapılaşma yer almaktadır.

Maden ve taş ocakları, inşaatlar: Zaten dar olan doğal yaşam alanı artan madencilik faaliyetlerinden dolayı alan kaybına ve çevreye verdiği kirlilik ve gürültüden dolayı türün yayılışına olumsuz etki etmektedir. Şu anda alanda aktif faaliyet gösteren 4 farklı maden bulunmaktadır. Dahası alanda kurulması planlanan birkaç maden veya ocak işletmesinin daha olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca Akpınar Köyünün 2 km güneyinde türün dağılış alanı içerisinde yer alan ÇED olumlu kararı alınmış Çimento Fabrikası kurulması planlanmaktadır. Söz konusu projenin gerçekleşmesi halinde Ceylan yaşam alanına ve türün popülasyonuna olumsuz etkileri olacağı aşikârdır.

Karasu Regülatörü ve Derivasyon Kanalı ile Karasu Çayı'ndan alanın güneyinde yer alan Reyhanlı Barajı rezervuarına su aktarılması için inşa edilecek 30 km'lik kanalın çoğu türün yaşama alanından geçecektir. Bu inşaatla başlanmıştır. Ayrıca bu yolla yine türün yaşama alanında yaklaşık 2500 ha.'lık ek bir tarım alanının sulamaya açılması planlanmaktadır.

Fotoğraf 17. Başpınar köyü girişinde Hatay Dağ Ceylanı yaşam alanında faaliyet gösteren çeşitli şirketlere ait mermer ve taşocakları, DSİ'nin kanal inşaatı ve Karayollarının şantiye alanından görünüm (Fotoğraf: Muhsin ÇOĞAL).

Fotoğraf 18. Akpınar köyü çevresindeki mermer ve taşocağı görüntüsü (Fotoğraf: Muhsin ÇOĞAL).

Fotoğraf 19. Kamberlikaya ile İncirli köyü arasındaki Hatay Dağ Ceylanı yaşam alanında faaliyet gösteren mermer ve taşocağı görüntüsü (Fotoğraf: Muhsin ÇOĞAL).

Fotoğraf 20. Akpınar köyü çevresindeki kayalık içeren bozkır alandan Devlet Su İşlerinin toprak ve kaya alma görüntüsü (Fotoğraf: Muhsin ÇOĞAL).

Tarım faaliyetleri: Hatay Dağ Ceylanının yaşam alanını etkileyen ikinci büyük etmen tarımsal faaliyetlerdir. Son zamanlarda yoğunlaşan tarımsal faaliyetler türün doğal yaşam ortamını gittikçe daraltmaktadır. Proje başlarında sadece yeni zeytinlikler tel çitlerle çevrilirken proje sonuna doğru mevsimlik ekilen tarım alanlarının da çitle çevrildiği gözlemlendi. Alanda aktif tarım yapılan alanların yaygınlığı, zeytinliklerin artması ve bunların çitle çevrelenmesi ciddi bir şekilde türün yaşam alanlarını daraltmaktadır.

Çitler ayrıca Hatay Dağ Ceylanının direkt olarak yaralanmasına ve ölmesine de neden olmaktadır. Olası bir tehditten (evcil köpek veya diğer predatörlerden) kurtulmaya çalışırken ceylanlar bireyleri bu çitlere takılmakta ve ciddi bir şekilde yaralanmaktadır.

Tarım arazilerinin ve hatta bozkır alanların yakılması (anız ve boş tepelerin yakılması) önemli tehditlerdendir. Bu alanların yakılması hem Dağ Ceylanlarının alandan uzaklaşmasını hem de beslendikleri alanların tahrip olmasına neden olmaktadır. Diğer taraftan yörede küçükbaş hayvancılık yapanların hasattan sonra bu alanlardaki otlatmalarına da engel olmakta bu da bu hayvanların doğal bozkırlardaki baskısının artmasına sebebiyet vermektedir.

Tarım alanlarında kullanılan çeşitli pestisitler ve bunların artıkları diğer önemli tehditler arasındadır. Arazi çalışmalarında tarım alanları çevresinde atılan boş pestisit kutu ve şişelerine rastlanmıştır.

Fotoğraf 21. Akpınar ile Sucu köyleri arasında kalan alandaki çevresi çitli tarım alanı görüntüsü (Fotoğraf: Muhsin ÇOĞAL).

Fotoğraf 22. Hatay Dağ Ceylanı Üretim İstasyonu çevresindeki çitli tarım alanı görüntüsü (Fotoğraf: Muhsin ÇOĞAL).

Fotoğraf 23. Tam olarak bilinmeyen bir sebeple beli kırılan ve çitlerden dolayı vücudunun pek çok yerinde yara oluşan erkek Hatay Dağ Ceylanı görüntüleri (Fotoğraflar: Muhsin ÇOĞAL).

Fotoğraf 24. Sucuköyü ile İncirli köyü arasında sınıra yakın tarım alanındaki anız yakılma görüntüsü.

Fotoğraf 25. Adalar köyü çevresindeki tarım arazilerinde atılan boş tarım ilacı kutuları görüntüsü (Fotoğraf: Muhsin ÇOĞAL).

Yavruların doğadan alınması: Ceylanların doğum yaptığı dönemlerde yöre halkının ve bazen alandaki askeri personelin birkaç günlük yavruları ya terkedildi sanarak, ya başka gerekçelerle alması önemli bir sorundur. Ayrıca yavru ceylanların bölgedeki üretme istasyonu tarafından istendiği, hatta para karşılığında satın alınacağı yönünde inanışlarla karşılaşmıştır. Bu yöntem üretme istasyonuna damızlık temin etmenin bir yolu olmakla beraber verimsiz, ancak uzun dönemde etkisi görülen ve potansiyel zararı yararından fazla bir yöntemdir. Proje sırasında elde edilen bilgilere göre son zamanlarda bu şekilde toplanan yavruların çoğunun telef olduğu tespit edilmiştir.

Hayvancılık: Türün yaşam alanı ve çevresinde bulunan köylerde çok miktarda büyükbaş ve küçükbaş hayvan yetiştirilmektedir. Küçükbaş hayvanların tamamı ceylan habitatlarında otlamaktadır. Bu hayvanlardan ceylanlara geçecek en ufak bir hastalık türün devamlılığını ciddi anlamda tehlikeye sokacaktır. Halihazırda yaşam alanını dar olması ve alternatif bir yaşam alanının olmamasından dolayı olası bir hastalık durumunda tür daha fazla etkilenecektir. Diğer taraftan aşırı otlatma sonucu Hatay Dağ Ceylanı yaşam alanındaki besin miktarı da ciddi ölçüde azalmaktadır. Besin eksikliği türün zaman içinde popülasyonunun trendini de etkileyeceği düşünülmektedir.

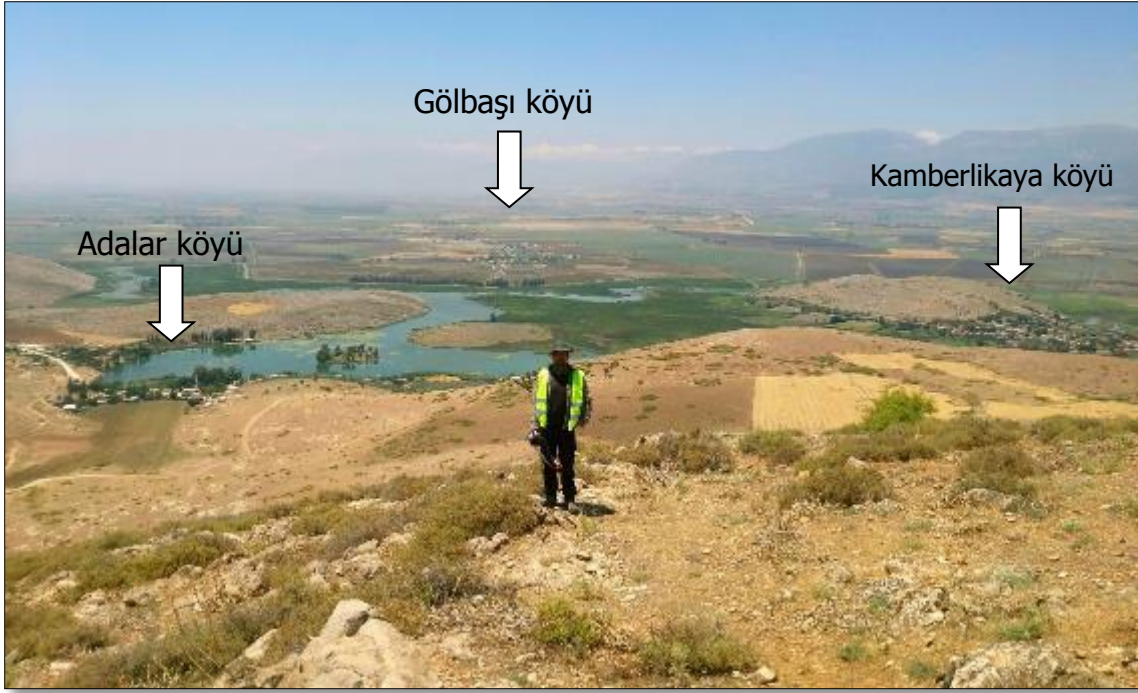
Yol kazaları: Hatay Dağ Ceylanı yaşam alanındaki yerleşim yerleri arasındaki bağlantı yolları ve tarım alanların arasındaki yollarda çeşitli kazaların da olduğu tespit edildi. Bu kazalardan birinde bir ergin dişi Hatay Dağ Ceylanı bireyi telef olmuş, kazaya karışan şahıs da ciddi bir şekilde yaralanmıştır.

Fotoğraf 26. Doğumdan hemen sonra doğadan alınmış Hatay Dağ Ceylanı görüntüleri.

Fotoğraf 27. Doğumdan kısa bir süre sonra annesinden koparılan ve Hatay Dağ Ceylanı Üretim İstasyonuna getirilen yavru ceylanların bazılarının bir süre sonra öldüğü tespit edilmiştir (Fotoğraf: Muhsin ÇOĞAL)

Fotoğraf 28. Hatay Dağ Ceylanı Üretim İstasyonu çevresindeki yerleşim yerleri görüntüsü (Fotoğraf: Mustafa ÖZER).

Fotoğraf 29. Hatay Dağ Ceylanı yaşam alanında küçükbaş hayvan sürüsünden bir görüntü (Fotoğraf: Muhsin ÇOGAL).

Fotoğraf 30. Hatay Dağ Ceylanı yaşam alanında fotokapan cihazı ile fotoğraflanan başıboş köpeklerin görüntüsü (Fotoğraf: Muhsin ÇOĞAL).

Fotoğraf 31. Akpınar köyü çevresindeki kayalık içeren bozkır alandaki evsel atıkların görüntüsü (Fotoğraf: Muhsin ÇOĞAL).

Fotoğraf 32. Motorsiklet ve Hatay Dağ Ceylanı bireyinin karıştığı kaza görüntüsü.

Tür Eylem Planı kapsamında Hatay Dağ Ceylanı'na yönelik tehditler; arazi gözlemleri sırasında, arazi çalışmalarında yöre halkı ile yapılan görüşmeler ve ilgili literatür taraması sonucunda belirlenmiş ve Tablo 3'de özetlenmiştir.

Tablo 3. Hatay ilinde Dağ Ceylanı üzerindeki tehditler ve etki dereceleri

Tehditler	Tehdit Düzeyi
Yaşam alanı kaybı ve yaşam alanı kalitesindeki bozulmalar	
Maden ve taş ocağı faaliyetlerinden dolayı habitat kaybına ve çevre kirliliğine neden olması ve buna bağlı olarak potansiyel üreme ve yaşam alanının yok olması	Yüksek
DSİ ve Karayolu inşaatları sonucu habitat bozulmaları ve parçalanması	Orta
Yaşam alanı içerisinde tarımın entansifleşmesi, etraflarının çitlerle çevrelenmesi ve buna bağlı olarak habitatlarının parçalanması ve çitlerden dolayı yaralanma ve ölümlerin gerçekleşmesi	Yüksek
Yaşam alanı içerisinde yoğun olarak yapılan hayvancılık faaliyetleri ve bu evcil hayvanlardan olası hastalıkların Hatay Dağ Ceylanına bulaşması, aşırı otlatma sonucu bozkır alandaki besin miktarının azalması	Yüksek
Doğrudan türe yönelik tehditler	
Kaçak avlanma	Orta
Yavruların alınması	Orta
Alanda bulunan başıboş köpekler	Orta
Motor veya araç kazası sonucu ölüm	Düşük
Tarım alanlarında kullanılan herbisit ve pestisitler	Orta
Yaşam alanları içine atılan evsel ve sanayi atıkları oluşan kirlilik	Orta

4. TÜR EYLEM PLANI

4.1. Faaliyetlerin Önceliklendirmesi ve Aciliyet Sıralaması

Belirlenen bazı faaliyetler türün varlığını devam ettirebilmesi için kritik öneme sahiptir. Uygulanmadığı takdirde türün tamamen yok olması söz konusu olabilir. Bazı faaliyetler ise daha düşük önceliklidir. Yine bazılarının çok acil uygulanması gerekir. Çünkü uygulanmadığı takdirde türün popülasyonu telafisi mümkün olamayacak boyutta zararlar görebilir. Bazı faaliyetlerin uygulanmasının uzun süreye yayılması tür için önemli tehdit oluşturmayabilir. Tüm bu hususların bilinmesi yönetiminin sınırlı mali ve insan kaynaklarını daha verimli kullanmasına imkan sağlayacaktır.

Hatay Dağ Ceylanı (*Gazella gazella*) tür eylem planında yer alan faaliyetlerin öncelik sırasının belirlenmesinde ve aciliyet sıralanmasında aşağıda belirtilen ölçütler kullanılmıştır.

Faaliyetlerin öncelik sıralamasında kullanılan ölçütler;

- ✓ **Kritik:** Türün popülasyonunun veya habitatlarının %50'sinden fazlasının yok olmasına sebebiyet verebilecek sorunların önlenmesi için zorunlu eylemlerdir
- ✓ **Yüksek:** 20 yıl veya daha az zamanda popülasyonunun %20'sinden fazlasının yok olmasına sebebiyet verebilecek faktörlerin önlenmesi için gerekli eylemler.
- ✓ **Orta:** 20 yıl veya daha az zamanda popülasyonunun %20'sinden azının yok olmasına sebebiyet verebilecek faktörlerin önlenmesi için gerekli eylemler.
- ✓ **Düşük:** Yerel popülasyon üzerinde veya tüm ülke popülasyonunda küçük etki yapabilecek olan faktörlerin önlenmesi için gerekli eylemler.

Faaliyetlerin aciliyetine göre öngörülen süreler;

- ✓ **Acil:** 12 ay içinde tamamlanmalı.
- ✓ **Kısa Süreli:** 1-2 yıl içerisinde tamamlanmalı
- ✓ **Orta Süreli:** 1-3 yıl içerisinde tamamlanmalı
- ✓ **Uzun Süreli:** 1-5 yıl içerisinde tamamlanmalı
- ✓ **Eylem Devam Etmekte:** Hali hazırda uygulanmakta ve devam etmesi gereken bir eylem
- ✓ **Tamamlanmış Eylem:** Eylem planının hazırlanması sırasında tamamlanmış eylem.

4.2. İdeal Hedefler / Faaliyet Hedefleri / Faaliyetler

Bu çalışmayla, Hatay ilinde türün yaşam alanlarının korunması ve uzun vadede neslinin devamını sağlamak için bu eylem planı hazırlanmıştır.

Hatay ilinde yayılış gösteren Hatay Dağ Ceylanı için 2018 - 2022 yılları arasındaki 5 yıllık dönemi kapsayan bir Tür Eylem Planı hazırlanmıştır. Bu eylem planında İdeal hedefler (uzun vade hedefler), faaliyet hedefleri (kısa vade hedefler) ve faaliyetler tanımlanmıştır.

Genel olarak "ideal hedefler" olarak uzun vadede türün popülasyonunun ve habitatlarının gelmesi gereken durumu tanımlamaktadır.

"Faaliyet hedefleri" ise beş yıl gibi kısa sürede her yıl gerçekleşmesi öngörülen hedefleri tanımlamıştır. Bu hedefler, türün popülasyonunun korunması ve yaşam alanlarının genişletilmesi ve geliştirilmesi ile ilgili yasal, idari ve kamuoyu desteği ile yapılacak faaliyetleri tanımlamaktadır.

Bu plan dahilindeki faaliyetlerin önceliği, süresi ve sorumlu kurum ile işbirliği yapılması uygun olacak kurum ve kuruluşlar önerilmiştir. Hatay Dağ Ceylanı Tür Eylem Planı kapsamında oluşturulan uygulama planı Tablo 4'de verilmiş olup akabinde faaliyet akış planları yer almaktadır.

Tablo 4. Hatay Dağ Ceylanı (*Gazella gazella*) için hazırlanan (2018-2022) Tür Eylem Planı Uygulama Planı

FAALİYETLER	ÖNCELİK	UYGULAMA DÖNEMİ VE SÜRESİ					SORUMLU KURULUŞ	KURUM /	İŞBİRLİĞİ YAPILACAK KURUM / KURULUŞ VE KİŞİLER
İDEAL HEDEF: HATAY DAĞ CEYLANI (<i>Gazella gazella</i>)’NİN NESLİ TEHLİKE ALTINDA OLMADAN VARLIĞINI SÜRDÜRMEŚİ									
Faaliyet Hedefi 1: Tür Eylem planının onayından itibaren Hatay Dağ Ceylanı (<i>Gazella gazella</i>) Türünün Yaşam Alanlarını Korumak									
Faaliyet 1.1. 2018 yılının sonuna kadar Hatay Dağ Ceylanı’nın yayılış gösterdiği alana ait mülkiyet durumunu çıkartmak, alanlarda mevcut mevzuat kapsamında koruma statüsü belirlenerek yasal statü kazandırmak ve diğer mevcut yasal planlara işlenmesini sağlamak	Yüksek	2018	2019	2020	2021	2022	DKMPGM Hatay Şube Müdürlüğü		Kırıkhan Kaymakamlığı, Kumlu Kaymakamlığı Kırıkhan 1. Hudut Tabur Komutanlığı Hatay Tapu ve Kadastro 12. Bölge Müdürlüğü, Kırıkhan Tapu ve Kadastro Müdürlükleri, Hatay Büyükşehir Belediyesi, Kırıkhan Belediyesi, Kahramanmaraş Orman Bölge Müdürlüğü, Hatay Valiliği Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, DSİ 63. Şube Müdürlüğü, Maden İşleri Genel Müdürlüğü, Hatay İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, Kırıkhan İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, Karayolları 53. Şube Müdürlüğü Sivil Toplum Kuruluşları Mustafa Kemal Üniversitesi
		√	-	-	-	-			
Faaliyet 1.2. 2019 yılının sonuna kadar Hatay Dağ Ceylanı’nın yayılış alanı içerisindeki hazine ve mera arazilerinde yer alan etrafı çitlenmiş alanların geri kazanılmasını sağlamak	Yüksek	2018	2019	2020	2021	2022	Kırıkhan Kaymakamlığı		DKMPGM Hatay Şube Müdürlüğü
		√	-	-	-	-			
Faaliyet 1.3. Hatay Dağ Ceylanı’nın yayılış alanı yasal bir statü kazanana kadar türün yayılış alanında planlanan her türlü faaliyet için “Bilimsel Rapor” istemek	Yüksek	2018	2019	2020	2021	2022	DKMPGM Hatay Şube Müdürlüğü		-
		√	√	√	√	√			
Faaliyet 1.4. 2019 yılının sonuna kadar Hatay Dağ Ceylanı türünün dağılım alanında mera ıslah olanaklarını araştırmak, yapılan araştırmalarla birlikte meraların taşıma kapasitesini ve Hatay Dağ Ceylanı popülasyonu dikkate alınarak optimal evcil hayvan sayısını belirlemek	Orta	2018	2019	2020	2021	2022	DKMPGM Hatay Şube Müdürlüğü		Mustafa Kemal Üniversitesi, Kırıkhan İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü
		√	√	-	-	-			

HATAY DAĞ CEYLANI TÜR EYLEM PLANI

FAALİYETLER	ÖNCELİK	UYGULAMA DÖNEMİ VE SÜRESİ					SORUMLU KURULUŞ	KURUM / İŞBİRLİĞİ YAPILACAK KURULUŞ VE KİŞİLER	KURUM /
İDEAL HEDEF: HATAY DAĞ CEYLANI (<i>Gazella gazella</i>)’NİN NESLİ TEHLİKE ALTINDA OLMADAN VARLIĞINI SÜRDÜRMEŞİ									
Faaliyet Hedefi 1: Tür Eylem planının onayından itibaren Hatay Dağ Ceylanı (<i>Gazella gazella</i>) Türünün Yaşam Alanlarını Korumak									
Faaliyet 1.5. Alanda iyi tarım uygulamalarını teşvik etmek	Orta	2018	2019	2020	2021	2022	Kırkhan İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	DKMPGM Hatay Şube Müdürlüğü	
		✓	✓	✓	✓	✓			
Faaliyet Hedefi 2: Tür Eylem planının onayından itibaren Hatay Dağ Ceylanı (<i>Gazella gazella</i>) Populasyonunu Korumak									
Faaliyet 2.1. 2019 yılının sonuna kadar Hatay Dağ Ceylanı’nın yayılış alanı içerisinde yer alan su kaynaklarını geliştirmek ve yeni su yalaklarının oluşturulmasını sağlamak	Orta	2018	2019	2020	2021	2022	DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü, Mustafa Kemal Üniversitesi, Kırkhan Belediyesi, Kırkhan İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	Kırkhan 1. Hudut Tabur Komutanlığı, Kaletepe, Camuz Kışlası, Demirkonak, İncirli, Kamberlikaya, Adalar, Sucuköyü, Başpınar ve Akpınar Muhtarlıkları, Sivil Toplum Kuruluşları	
		✓	✓	-	-	-			
Faaliyet 2.2. Tür Eylem planının onayından itibaren Hatay Dağ Ceylanı’nın yayılış gösterdiği alanlarda koruma ve denetleme faaliyetlerini arttırmak	Yüksek	2018	2019	2020	2021	2022	DKMPGM Hatay Şube Müdürlüğü	Kırkhan 1. Hudut Tabur Komutanlığı, Kırkhan İlçe Jandarma komutanlığı	
		✓	✓	✓	✓	✓			
Faaliyet 2.3. 2019 yılından itibaren üretme istasyonundaki damızlık populasyonu arttırmak amacıyla ceylan yavrularının doğadan toplanması yöntemine alternatif çözümler geliştirmek	Orta	2018	2019	2020	2021	2022	DKMPGM Hatay Şube Müdürlüğü	Üniversiteler Sivil Toplum Kuruluşları	
		✓	✓	✓	✓	✓			
Faaliyet 2.4. Alandaki başıboş köpekleri toplamak ve alan dışına çıkarmak	Yüksek	2018	2019	2020	2021	2022	Hatay Büyükşehir Belediyesi, Kırkhan Belediyesi	DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü, STK’lar	
		✓	✓	✓	✓	✓			
Faaliyet 2.5. 2018 yılından itibaren ölen ceylanların nekropsi analizlerini yapmak ve olası salgınlara karşı evcil sürülerin sağlık durumlarını düzenli olarak kontrol etmek	Yüksek	2018	2019	2020	2021	2022	Mustafa Kemal Üniversitesi, Kırkhan İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü	
		✓	✓	✓	✓	✓			
Faaliyet 2.6. Hatay Dağ Ceylanı’nın korunması amacıyla bilimsel araştırma çalışmalarını desteklemek	Yüksek	2018	2019	2020	2021	2022	DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü	Üniversiteler Sivil Toplum Kuruluşları	
		✓	✓	✓	✓	✓			

HATAY DAĞ CEYLANI TÜR EYLEM PLANI

FAALİYETLER	ÖNCELİK	UYGULAMA DÖNEMİ VE SÜRESİ					SORUMLU KURULUŞ	KURUM / İŞBİRLİĞİ YAPILACAK KURULUŞ VE KİŞİLER	
İDEAL HEDEF: HATAY DAĞ CEYLANI (<i>Gazella gazella</i>)’NİN NESLİ TEHLİKE ALTINDA OLMADAN VARLIĞINI SÜRDÜRMEŞİ									
Faaliyet Hedefi 2: Tür Eylem planının onayından itibaren Hatay Dağ Ceylanı (<i>Gazella gazella</i>) Populasyonunu Korumak									
Faaliyet 2.7. 2018 yılından itibaren Hatay Dağ Ceylanı’nın dağılışı alanı içerisinde popülasyon eğilimini izlemek	Yüksek	2018	2019	2020	2021	2022	T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü	Üniversiteler	
		✓	✓	✓	✓	✓			
Faaliyet 2.8. 2022 yılının sonuna kadar Hatay Dağ Ceylanı türüne yönelik oluşabilecek yok olma tehlikesine karşı yeni bir alanda yeni bir populasyon oluşturmak	Orta	2018	2019	2020	2021	2022	DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü, Mustafa Kemal Üniversitesi, Kırkhan Belediyesi, DSİ 63. Şube Müdürlüğü, Kırkhan İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	Kırkhan 1. Hudut Tabur Komutanlığı, Kaletepe, Camuz Kışlası, Demirkonak, İncirli, Kamberlikaya, Adalar, Sucuköyü, Başpınar ve Akpınar Muhtarlıkları, Sivil Toplum Kuruluşları	
		✓	✓	-	-	-			
Faaliyet Hedefi 3: Hatay Dağ Ceylanı (<i>Gazella gazella</i>)’nın Tanıtılması ve Farkındalığının Artırılması									
Faaliyet 3.1. Hatay Dağ Ceylanı’nın dağılışı alanı içerisinde yer alan olumsuz insan faaliyetlerinin önlenmesi amacıyla yöre halkının bilgilendirilmesi	Orta	2018	2019	2020	2021	2022	DKMPGM Hatay Şube Müdürlüğü	Kırkhan İlçe Tarım Gıda ve Hayvancılık Müdürlüğü, Sivil Toplum Kuruluşları	
		✓	✓	✓	-	-			
Faaliyet 3.2. Yaşam alanında yollar ve diğer uygun yerlere bilgilendirici / uyarıcı tabelaların yerleştirilmesi	Yüksek	2018	2019	2020	2021	2022	DKMPGM Hatay Şube Müdürlüğü	Üniversiteler Sivil Toplum Kuruluşları	
		✓	-	-	-	-			
Faaliyet 3.3. Türe yönelik özellikle çocuklara tanıtım faaliyetleri yapmak	Düşük	2018	2019	2020	2021	2022	Kırkhan İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü Sivil Toplum Kuruluşları	
		✓	✓	✓	✓	✓			
Faaliyet 3.4. Alanın tanıtılması maksadı ile web sitesi oluşturmak	Düşük	2018	2019	2020	2021	2022	Hatay Büyükşehir Belediyesi, Kırkhan Kaymakamlığı, Kırkhan İlçe Belediyesi	DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü Sivil Toplum Kuruluşları	
		✓	✓	✓	✓	✓			

HATAY DAĞ CEYLANI TÜR EYLEM PLANI

FAALİYETLER	ÖNCELİK	UYGULAMA DÖNEMİ VE SÜRESİ					SORUMLU KURULUŞ	KURUM /	İŞBİRLİĞİ YAPILACAK KURUM / KURULUŞ VE KİŞİLER
İDEAL HEDEF: HATAY DAĞ CEYLANI (<i>Gazella gazella</i>)’NİN NESLİ TEHLİKE ALTINDA OLMADAN VARLIĞINI SÜRDÜRMEŞİ									
Faaliyet Hedefi 4: Hatay İli’nde bulunan alanla ilgili yönetimi sağlayan kurum ve kuruluşların koordinasyon içinde bir arada çalışarak yönetim planının uygulanmasını sağlamak									
Faaliyet 4.1. Alanın yönetimi için teknik çalışma ekibi kurmak	Yüksek	2018	2019	2020	2021	2022	DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü		Kırıkhan Kaymakamlığı, Kırıkhan Belediyesi, Kırıkhan İlçe Gıda Tarım ve Hayvan Müdürlüğü Mustafa Kemal Üniversitesi, Sivil Toplum Kuruluşları Orman İşletme Müdürlüğü Kırıkhan 1. Hudut Tabur Komutanlığı
		✓	✓	✓	✓	✓			

Faaliyet Akış Planları

İDEAL HEDEF:		HATAY DAĞ CEYLANI (<i>Gazella gazella</i>)'NİN NESLİ TEHLİKE ALTINDA OLMADAN VARLIĞINI SÜRDÜRMEŚİ				
Faaliyet Hedefi 1.		Tür Eylem planının onayından itibaren Hatay Dağ Ceylanı (<i>Gazella gazella</i>) Türünün Yaşam Alanlarını Korumak				
Faaliyet 1.1.	2018 yılının sonuna kadar Hatay Dağ Ceylanı'nın yayılış gösterdiği alana ait mülkiyet durumunu çıkartmak, alanlarda mevcut mevzuat kapsamında koruma statüsü belirlenerek yasal statü kazandırmak ve diğer mevcut yasal planlara işlenmesini sağlamak					
Sorumlu kurum veya kuruluş	DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü					
İşbirliği yapılacak kurum, kuruluş veya kişiler	Kırıkhan Kaymakamlığı, Kumlu Kaymakamlığı, Kırıkhan 1. Hudut Tabur Komutanlığı, Hatay Tapu ve Kadastro 12. Bölge Müdürlüğü, Kırıkhan Tapu ve Kadastro Müdürlükleri, Hatay Büyükşehir Belediyesi, Kırıkhan Belediyesi, Kahramanmaraş Orman Bölge Müdürlüğü, Hatay Valiliği Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, DSİ 63. Şube Müdürlüğü, Maden İşleri Genel Müdürlüğü, Hatay İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, Kırıkhan İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, Karayolları 53. Şube Müdürlüğü, Mustafa Kemal Üniversitesi, Sivil Toplum Kuruluşları					
Nerede	Hatay Dağ Ceylanı'nın yayılış alanında					
Faaliyet zamanı ve sıklığı	Uygulama zamanı (2018-2022)					
	2018	2019	2020	2021	2022	
	✓	-	-	-	-	
Öncelik	Yüksek					
Faaliyet akış planı	DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü personelleri tarafından Hatay Dağ Ceylanı'nın yayılış gösterdiği alanların mülkiyet haritasının alınması ile ilgili bir üst yazı oluşturularak Hatay Tapu ve Kadastro 12. Bölge Müdürlüğü'ne iletilecektir. Mülkiyet haritalarının alınmasının ardından DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü tarafından Hatay Dağ Ceylanı'nın yayılış gösterdiği alana yasal bir statü kazandırmak için gerekli çalışmalar yapılacaktır. Yapılan çalışmalar sonucunda uygun görülen alan sınırları Hatay Büyükşehir Belediyesi, Kırıkhan Belediyesi, Kahramanmaraş Orman Bölge Müdürlüğü, Hatay Valiliği Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, DSİ 63. Şube Müdürlüğü, Maden İşleri Genel Müdürlüğü, Hatay İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, Kırıkhan İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, Karayolları 53. Şube Müdürlüğü ve Sivil Toplum Kuruluşları ile paylaşarak alan planlarına (İmar Planları, Çevre Düzeni Planı, Otlatma Planı, Amenajman Planı, Kısıtlı Alanlar Listesi vb.) işlenmesi sağlanacaktır.					
Personel, ekipman, maliyet	T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü personeli					
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü					

İDEAL HEDEF: HATAY DAĞ CEYLANI (<i>Gazella gazella</i>)'NİN NESLİ TEHLİKE ALTINDA OLMADAN VARLIĞINI SÜRDÜRMEŚİ					
Faaliyet Hedefi 1.	Tür Eylem planının onayından itibaren Hatay Dağ Ceylanı (<i>Gazella gazella</i>) Türünün Yaşam Alanlarını Korumak				
Faaliyet 1.2.	2019 yılının sonuna kadar Hatay Dağ Ceylanı'nın yayılış alanı içerisindeki hazine ve mera arazilerinde yer alan etrafı çitlenmiş alanların geri kazanılmasını sağlamak				
Sorumlu kurum veya kuruluş	Kırıkhan Kaymakamlığı				
İşbirliği yapılacak kurum, kuruluş veya kişiler	DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü				
Nerede	Hatay Dağ Ceylanı'nın yayılış alanında				
Faaliyet zamanı ve sıklığı	Uygulama zamanı (2018-2022)				
	2018	2019	2020	2021	2022
	✓	✓	-	-	-
Öncelik	Yüksek				
Faaliyet akış planı	Kırıkhan Kaymakamlığı tarafından alanda yapılan analizler sonucunda etrafı çit ile çevrilmiş alanlar belirlenecektir. Söz konusu faaliyeti gerçekleştiren kişilere çitlerin kaldırılmasına yönelik gerekli uyarılar yapılacaktır. Çitlerin kaldırılmaması durumunda ilgili kişilere idari yaptırımlar uygulanacaktır.				
Personel, ekipman, maliyet	Kırıkhan Kaymakamlığı personeli				
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü				

İDEAL HEDEF:	HATAY DAĞ CEYLANI (<i>Gazella gazella</i>)'NİN NESLİ TEHLİKE ALTINDA OLMADAN VARLIĞINI SÜRDÜRMEŞİ				
Faaliyet Hedefi 1.	Tür Eylem planının onayından itibaren Hatay Dağ Ceylanı (<i>Gazella gazella</i>) Türünün Yaşam Alanlarını Korumak				
Faaliyet 1.3.	Hatay Dağ Ceylanı'nın yayılış alanı yasal bir statü kazanana kadar türün yayılış alanında planlanan her türlü faaliyet için "Bilimsel Rapor" istemek				
Sorumlu kurum veya kuruluş	DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü				
İşbirliği yapılacak kurum, kuruluş veya kişiler	-				
Nerede	Hatay Dağ Ceylanı'nın yayılış alanında				
Faaliyet zamanı ve sıklığı	Uygulama zamanı (2018-2022)				
	2018	2019	2020	2021	2022
	✓	✓	✓	✓	✓
Öncelik	Yüksek				
Faaliyet akış planı	Faaliyet 1.1. kapsamında türün dağılışı gösterdiği alana yasal bir statü kazandırılana kadar geçen süre zarfında alanda planlanan her türlü faaliyet için DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü tarafından konunun uzmanlarınca hazırlanacak olan mevcut durumu, türe ve yaşam alanına yönelik tehditleri ve alınması gereken önlemleri içeren Bilimsel Rapor istenecektir. Söz konusu faaliyete yönelik görüş yazısı bilimsel raporun hazırlanması sonrasında oluşturulacaktır.				
Personel, ekipman, maliyet	DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü				
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü				

İDEAL HEDEF: HATAY DAĞ CEYLANI (<i>Gazella gazella</i>)'NİN NESLİ TEHLİKE ALTINDA OLMADAN VARLIĞINI SÜRDÜRMESİ					
Faaliyet Hedefi 1. Tür Eylem planının onayından itibaren Hatay Dağ Ceylanı (<i>Gazella gazella</i>) Türünün Yaşam Alanlarını Korumak					
Faaliyet 1.4.	2019 yılının sonuna kadar Hatay Dağ Ceylanı türünün dağılışı alanında mera ıslah olanaklarını araştırmak, yapılan araştırmalarla birlikte meraların taşıma kapasitesini ve Hatay Dağ Ceylanı popülasyonu dikkate alınarak optimal evcil hayvan sayısını belirlemek				
Sorumlu kurum veya kuruluş	DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü				
İşbirliği yapılacak kurum, kuruluş veya kişiler	Mustafa Kemal Üniversitesi, Kırıkhan İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü				
Nerede	Hatay Dağ Ceylanı'nın yayılış alanında				
Faaliyet zamanı ve sıklığı	Uygulama zamanı (2018-2022)				
	2018	2019	2020	2021	2022
	✓	✓	-	-	-
Öncelik	Orta				
Faaliyet akış planı	Söz konusu Faaliyetin gerçekleştirilebilmesi amacıyla DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü, Kırıkhan İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü ve Mustafa Kemal Üniversitesi arasında protokol imzalanacaktır. Mustafa Kemal Üniversitesi ile Kırıkhan İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü uzmanları tarafından 2018 yılının ilk yarısında alanda ki evcil hayvan sayısı belirlenecektir. Evcil hayvan sayısının belirlenmesinin ardından Mustafa Kemal Üniversitesinde yer alan konunun uzmanları tarafından alandaki meraların büyüklükleri, ot verimleri ve kalitesi dikkate alınarak mevcut evcil küçükbaş sürüleri ve ceylan popülasyonu açısından taşıma kapasitesinin araştırılmasına yönelik çalışmalar yapılarak DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü'ne bir üst yazı ile sunulacaktır. Hazırlanacak bu raporda yaban hayatı ve evcil sürüler arasındaki rekabet, mera ıslahının yabancı türlerin tohumlamasına gerek duymaksızın doğal kompozisyonu en az bozacak şekilde gerçekleştirilmesi ve alandan yararlanacak optimal hayvan sayısının belirlenmesi göz önünde bulundurulacaktır. Hazırlanan rapor sonuçlarına göre DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü tarafından gerekli çalışmalar yapılacaktır.				
Personel, ekipman, maliyet	DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü personeli				
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü				

İDEAL HEDEF:	HATAY DAĞ CEYLANI (<i>Gazella gazella</i>)'NİN NESLİ TEHLİKE ALTINDA OLMADAN VARLIĞINI SÜRDÜRMEŞİ				
Faaliyet Hedefi 1.	Tür Eylem planının onayından itibaren Hatay Dağ Ceylanı (<i>Gazella gazella</i>) Türünün Yaşam Alanlarını Korumak				
Faaliyet 1.5.	Alanda iyi tarım uygulamalarını teşvik etmek				
Sorumlu kurum veya kuruluş	Kırıkhan İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü				
İşbirliği yapılacak kurum, kuruluş veya kişiler	DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü				
Nerede	Hatay Dağ Ceylanı'nın yayılış alanında				
Faaliyet zamanı ve sıklığı	Uygulama zamanı (2018-2022)				
	2018	2019	2020	2021	2022
	✓	✓	✓	✓	✓
Öncelik	Orta				
Faaliyet akış planı	Kırıkhan İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü tarafından her yılın Ocak ve Şubat ayları içerisinde iyi tarım uygulamaları hakkında yöre halkına bilgilendirme çalışmalarının yapılması ile iyi tarım uygulamalarının teşvik edilmesi sağlanacaktır.				
Personel, ekipman, maliyet	Kırıkhan İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü personeli				
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü				

İDEAL HEDEF:		HATAY DAĞ CEYLANI (<i>Gazella gazella</i>)’NİN NESLİ TEHLİKE ALTINDA OLMADAN VARLIĞINI SÜRDÜRMESİ				
Faaliyet Hedefi 2.		Tür Eylem planının onayından itibaren Hatay Dağ Ceylanı (<i>Gazella gazella</i>) Populasyonunu Korumak				
Faaliyet 2.1.	2019 yılının sonuna kadar Hatay Dağ Ceylanı’nın yayılış alanı içerisinde yer alan su kaynaklarını geliştirmek ve yeni su yalaklarının oluşturulmasını sağlamak					
Sorumlu kurum veya kuruluş	DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü, Mustafa Kemal Üniversitesi, Kırıkhan Belediyesi, Kırıkhan İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü,					
İşbirliği yapılacak kurum, kuruluş veya kişiler	Kırıkhan 1. Hudut Tabur Komutanlığı, Kaletpe, Camuz Kışlası, Demirkonak, İncirli, Kamberlikaya, Adalar, Sucuköyü, Başpınar ve Akpınar Muhtarlıkları, Sivil Toplum Kuruluşları					
Nerede	Hatay Dağ Ceylanı’nın yayılış alanında					
Faaliyet zamanı ve sıklığı	Uygulama zamanı (2018-2022)					
	2018	2019	2020	2021	2022	
	√	√	-	-	-	
Öncelik	Orta					
Faaliyet akış planı	DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü ve konunun uzmanları tarafından 2018 yılının ilk yarısında Faaliyet 1.1. kapsamında belirlenen alan/alanlarda yapılacak değerlendirmeler sonucunda mevcut su kaynakları ve/veya yeni su yalaklarının oluşturulabileceği yerler belirlenecektir.					
	2018 yılının ikinci yarısında belirlenen bu alanlarda doğal yapıya uygun yeni yalakların yapılması ve gerekli altyapı çalışmaları DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü ve Mustafa Kemal Üniversitesi tarafından projelendirilecektir.					
	2019 yılının ilk yarısında projelendirilmesi yapılan bu yalakların yapımı Kırıkhan Belediyesi ve Kırıkhan İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilecektir.					
Personel, ekipman, maliyet	DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü personeli					
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü					

İDEAL HEDEF:	HATAY DAĞ CEYLANI (<i>Gazella gazella</i>)'NİN NESLİ TEHLİKE ALTINDA OLMADAN VARLIĞINI SÜRDÜRMEŚİ				
Faaliyet Hedefi 2.	Tür Eylem planının onayından itibaren Hatay Dağ Ceylanı (<i>Gazella gazella</i>) Populasyonunu Korumak				
Faaliyet 2.2.	Tür Eylem planının onayından itibaren Hatay Dağ Ceylanı'nın yayılış gösterdiği alanlarda koruma ve denetleme faaliyetlerini arttırmak				
Sorumlu kurum veya kuruluş	DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü,				
İşbirliği yapılacak kurum, kuruluş veya kişiler	Kırıkkhan 1. Hudut Tabur Komutanlığı, Kırıkkhan İlçe Jandarma komutanlığı				
Nerede	Hatay Dağ Ceylanı'nın yayılış alanında				
Faaliyet zamanı ve sıklığı	Uygulama zamanı (2018-2022)				
	2018	2019	2020	2021	2022
	✓	✓	✓	✓	✓
Öncelik	Yüksek				
Faaliyet akış planı	DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü tarafından Hatay Dağ Ceylanı'nın yayılış gösterdiği alanlarda özellikle bölge dışından girişlerin söz konusu olduğu kesimlerde av denetimleri düzenli olarak gerçekleştirilecektir. Hatay Dağ Ceylanı'nın doğum dönemi olan Mayıs-Haziran aylarında alanda yapılacak kontroller arttırılacaktır. DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü ve Sivil Toplum Kuruluşları tarafından Kaletpe, Camuz Kışlası, Demirkonak, İncirli, Kamberlikaya, Adalar, Sucuköyü, Başpınar ve Akpınar Köy Muhtarlıkları konu hakkında bilgilendirilerek karşılaşabilecekleri av faaliyetlerini bildirmeleri istenecektir.				
Personel, ekipman, maliyet	DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü personeli				
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü				

İDEAL HEDEF: HATAY DAĞ CEYLANI (<i>Gazella gazella</i>)'NİN NESLİ TEHLİKE ALTINDA OLMADAN VARLIĞINI SÜRDÜRMEŞİ					
Faaliyet Hedefi 2.	Tür Eylem planının onayından itibaren Hatay Dağ Ceylanı (<i>Gazella gazella</i>) Populasyonunu Korumak				
Faaliyet 2.3.	2019 yılından itibaren üretme istasyonundaki damızlık populasyonu arttırmak amacıyla ceylan yavrularının doğadan toplanması yöntemine alternatif çözümler geliştirmek				
Sorumlu kurum veya kuruluş	DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü				
İşbirliği yapılacak kurum, kuruluş veya kişiler	Üniversiteler Sivil Toplum Kuruluşları				
Nerede	Hatay Dağ Ceylanı'nın yayılış alanında				
Faaliyet zamanı ve sıklığı	Uygulama zamanı (2018-2022)				
	2018	2019	2020	2021	2022
	✓	✓	✓	✓	✓
Öncelik	Orta				
Faaliyet akış planı	DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü ve konunun uzmanları tarafından 2018 yılının sonuna kadar henüz anasına bağımlı yavruların yabani populasyondan koparılmasının doğurduğu ekolojik, etik ve hayvan sağlığına ilişkin sorunlarla karşılaşmamak için erkek ve dişi oranı dengeli ergin bireylerin yakalanmasında dünyada başarıyla uygulanmış yöntemler araştırılacak ve 2019 yılından itibaren en uygun görülen yöntem uygulamaya konacaktır.				
Personel, ekipman, maliyet	DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü personeli				
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü				

İDEAL HEDEF:	HATAY DAĞ CEYLANI (<i>Gazella gazella</i>)'NİN NESLİ TEHLİKE ALTINDA OLMADAN VARLIĞINI SÜRDÜRMEŚİ				
Faaliyet Hedefi 2.	Tür Eylem planının onayından itibaren Hatay Dağ Ceylanı (<i>Gazella gazella</i>) Populasyonunu Korumak				
Faaliyet 2.4.	Alandaki başıboş köpekleri toplamak ve alan dışına çıkarmak				
Sorumlu kurum veya kuruluş	Hatay Büyükşehir Belediyesi, Kırıkhan Belediyesi				
İşbirliği yapılacak kurum, kuruluş veya kişiler	DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü, STK'lar				
Nerede	Hatay Dağ Ceylanı'nın yayılış alanında				
Faaliyet zamanı ve sıklığı	Uygulama zamanı (2018-2022)				
	2018	2019	2020	2021	2022
	√	√	√	√	√
Öncelik	Yüksek				
Faaliyet akış planı	DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü tarafından Hatay Büyükşehir Belediyesi ve Kırıkhan Belediyesi'ne Hatay Dağ Ceylanı'nın yayılış alanında başıboş köpeklerin toplanması ve hayvan barınaklarına taşınmasının sağlanması hususunda bir üst yazı yazılacaktır. İlgi yazıya istinaden Hatay Büyükşehir Belediyesi ve Kırıkhan Belediyesi ekipleri tarafından alanda yer alan başıboş köpekler toplanarak hayvan barınaklarına iletilmesi sağlanacaktır. Ayrıca Kırıkhan belediyesi ekipleri tarafından 2 ayda bir alanda dağılış gösteren başıboş köpekler için kontroller yapılacaktır.				
Personel, ekipman, maliyet	DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü personeli				
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü				

İDEAL HEDEF:		HATAY DAĞ CEYLANI (<i>Gazella gazella</i>)’NİN NESLİ TEHLİKE ALTINDA OLMADAN VARLIĞINI SÜRDÜRMEŚİ				
Faaliyet Hedefi 2.		Tür Eylem planının onayından itibaren Hatay Dağ Ceylanı (<i>Gazella gazella</i>) Populasyonunu Korumak				
Faaliyet 2.5.	2018 yılından itibaren ölen ceylanların nekropsi analizlerini yapmak ve olası salgınlara karşı evcil sürülerin sağlık durumlarını düzenli olarak kontrol etmek					
Sorumlu kurum veya kuruluş	Mustafa Kemal Üniversitesi, Kırıkhan İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü					
İşbirliği yapılacak kurum, kuruluş veya kişiler	DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü					
Nerede	Hatay Dağ Ceylanı’nın yayılış alanında					
Faaliyet zamanı ve sıklığı	Uygulama zamanı (2018-2022)					
	2018	2019	2020	2021	2022	
	√	√	√	√	√	
Öncelik	Yüksek					
Faaliyet akış planı	Herhangi bir nedenle ölü bulunan yabani veya üretim istasyonunda ki ceylanlar DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü tarafından en kısa sürede bu konuda yetkin bir uzman veteriner tarafından incelenmek ve nekropsi yapılmak üzere Mustafa Kemal Üniversitesi Veterinerlik Fakültesi’ne gönderilecektir. Mustafa Kemal Üniversitesi Veterinerlik Fakültesi tarafından yapılan incelemeler sonucunda elde edilen bulgular raporlanarak DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü’ne iletilecek ve burada arşivlenecektir. Ayrıca Mustafa Kemal Üniversitesi Veterinerlik Fakültesi ve Kırıkhan İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü tarafından alanı kullanan evcil sürülerin düzenli aralıklarla (her yıl Mart ayında) öncelikli salgın hastalıklar açısından taranması gerçekleştirilecektir. Yapılan incelemeler sonucunda Hatay Dağ Ceylanı’na olumsuz etki edecek bir hastalık belirlenmesi durumunda söz konusu sürünün alanı kullanması engellenecektir.					
Personel, ekipman, maliyet	DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü personeli					
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü					

HATAY DAĞ CEYLANI TÜR EYLEM PLANI

İDEAL HEDEF:		HATAY DAĞ CEYLANI (<i>Gazella gazella</i>)’NİN NESLİ TEHLİKE ALTINDA OLMADAN VARLIĞINI SÜRDÜRMESİ				
Faaliyet Hedefi 2.		Tür Eylem planının onayından itibaren Hatay Dağ Ceylanı (<i>Gazella gazella</i>) Populasyonunu Korumak				
Faaliyet 2.6.	Hatay Dağ Ceylanı’nın korunması amacıyla bilimsel araştırma çalışmalarını desteklemek					
Sorumlu kurum veya kuruluş	DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü					
İşbirliği yapılacak kurum, kuruluş veya kişiler	Üniversiteler Sivil Toplum Kuruluşları					
Nerede	Hatay Dağ Ceylanı’nın yayılış alanında					
Faaliyet zamanı ve sıklığı	Uygulama zamanı (2018-2022)					
	2018	2019	2020	2021	2022	
	✓	✓	✓	✓	✓	
Öncelik	Yüksek					
Faaliyet akış planı	DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü tarafından daha önce konu ile ilgili çalışan bilim insanı ve/veya uzmanlarla iletişim kurularak türün son durumu hakkında bilgi alınacaktır. 2018 yılı içerisinde, alınan bilgiler doğrultusunda değerlendirme yapılarak ihtiyaca uygun iş tanımı yapılacak ve uygun fon (TUBİTAK, Bakanlık yatırım programı veya döner sermayesi vb) araştırmaları sürdürülecektir. Uygun fon bulunması durumunda hizmet alımı yoluyla çalışmalara başlanacaktır. Uygun fon bulunamaması durumunda daha önce konu ile ilgili çalışan bilim insanı ve/veya uzmanlarla iletişim kurularak lisansüstü öğrencilerin konuyla ilgili çalışma yapması sağlanacaktır. İlgili Şube Müdürlüğü tarafından araştırmacılara lojistik destek sağlanacaktır.					
Personel, ekipman, maliyet	DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü personeli					
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü					

İDEAL HEDEF: HATAY DAĞ CEYLANI (<i>Gazella gazella</i>)'NİN NESLİ TEHLİKE ALTINDA OLMADAN VARLIĞINI SÜRDÜRMEŞİ					
Faaliyet Hedefi 2. Tür Eylem planının onayından itibaren Hatay Dağ Ceylanı (<i>Gazella gazella</i>) Populasyonunu Korumak					
Faaliyet 2.7.	2018 yılından itibaren Hatay Dağ Ceylanı'nın dağılışı alanı içerisinde popülasyon eğilimini izlemek				
Sorumlu kurum veya kuruluş	DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü				
İşbirliği yapılacak kurum, kuruluş veya kişiler	Üniversiteler Sivil Toplum Kuruluşları				
Nerede	Hatay Dağ Ceylanı'nın yayılışı alanında				
Faaliyet zamanı ve sıklığı	Uygulama zamanı (2018-2022)				
	2018	2019	2020	2021	2022
	✓	✓	✓	✓	✓
Öncelik	Yüksek				
Faaliyet akış planı	Yapılan bu proje kapsamında türün izlenmesi amacıyla fotokapan kurulan bölgelerde DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü ve konunun uzmanları tarafından çalışmalara devam edilecektir. Yılda bir yapılacak değerlendirmelerle bireylerin yoğun kullandığı alanlar belirlenecektir. Yoğun olarak kullanılan bölgelerdeki kullanım seviyesinin azalması durumunda habitatta oluşan olumsuzluklar belirlenerek raporlanacaktır. Ayrıca oluşan olumsuz etkilerin giderilmesi üzerine gerekli tedbirler alınacaktır. 2018 yılından itibaren her yıl sayımlar yapılacak ve türün yayılışı alanındaki habitat bozulmaları izlenerek raporlanacaktır. Yapılan sayımlar sonucunda popülasyon eğiliminin düşüşe geçtiği belirlenir ise konunun uzmanlarından yardım alınarak bunun sebepleri araştırılacak ve gerekli önlemler alınacaktır.				
Personel, ekipman, maliyet	DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü personeli				
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü				

HATAY DAĞ CEYLANI TÜR EYLEM PLANI

İDEAL HEDEF:		HATAY DAĞ CEYLANI (<i>Gazella gazella</i>)'NİN NESLİ TEHLİKE ALTINDA OLMADAN VARLIĞINI SÜRDÜRME				
Faaliyet Hedefi 2.		Tür Eylem planının onayından itibaren Hatay Dağ Ceylanı (<i>Gazella gazella</i>) Populasyonunu Korumak				
Faaliyet 2.8.	2022 yılının sonuna kadar Hatay Dağ Ceylanı türüne yönelik oluşabilecek yok olma tehlikesine karşı yeni bir alanda yeni bir populasyon oluşturmak					
Sorumlu kurum veya kuruluş	T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü					
İşbirliği yapılacak kurum, kuruluş veya kişiler	Üniversiteler					
Nerede						
Faaliyet zamanı ve sıklığı	Uygulama zamanı (2018-2022)					
	2018	2019	2020	2021	2022	
	✓	✓	✓	✓	✓	
Öncelik	Yüksek					
Faaliyet akış planı	T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü ve konunun uzmanları tarafından mevcut popülasyonunun uygun sayıya ulaşması sırasında mevcut dağılış alanından farklı bir alanda yeni bir popülasyonun oluşturulması için uzaktan algılama teknikleri ile uygun yer belirleme analizleri yapılacaktır. Analizler sonrasında belirlenen alanlara arazi çalışması yapılarak en uygun alan belirlenecektir. Söz konusu alan belirlenirken mülkiyet durumunu göz önünde bulundurulacaktır. Daha sonra seçilen alana mevcut mevzuat kapsamında koruma statüsü belirlenerek yasal statü kazandırmak ve diğer mevcut yasal planlara işlenmesini sağlanacaktır. DKMPGM ve konunun uzmanlarınca Faaliyet 2.7. kapsamında yapılacak çalışmalarla türün mevcut dağılış alanındaki birey sayısının yeterli görülmesi halinde taşıma işleminin gerçekleşmesi için Faaliyet 2.3. kapsamında belirlenen yöntemler çerçevesinde yeterli sayıda bireylerin toplanması sağlanarak yeni belirlenen alana nakil edilmesi sağlanacaktır. Alana yerleştirilen bireylere yönelik sürekli izleme çalışmaları gerçekleştirilerek popülasyonun durumu takip edilecek ve olası tehditlere karşı gerekli önlemler alınacaktır.					
Personel, ekipman, maliyet	T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü personeli					
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	-					

İDEAL HEDEF:		HATAY DAĞ CEYLANI (<i>Gazella gazella</i>)’NİN NESLİ TEHLİKE ALTINDA OLMADAN VARLIĞINI SÜRDÜRMESİ				
Faaliyet Hedefi 3.		Hatay Dağ Ceylanı (<i>Gazella gazella</i>)’nın Tanıtılması ve Farkındalığının Artırılması				
Faaliyet 3.1.	Hatay Dağ Ceylanı’nın dağılış alanı içerisinde yer alan olumsuz insan faaliyetlerinin önlenmesi amacıyla yöre halkının bilgilendirilmesi					
Sorumlu kurum veya kuruluş	DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü					
İşbirliği yapılacak kurum, kuruluş veya kişiler	Kırıkhan İlçe Tarım Gıda ve Hayvancılık Müdürlüğü, Sivil Toplum Kuruluşları					
Nerede	Hatay Dağ Ceylanı yayılış alanında					
Faaliyet zamanı ve sıklığı	Uygulama zamanı (2018-2022)					
	2018	2019	2020	2021	2022	
	✓	✓	✓	-	-	
Öncelik	Orta					
Faaliyet akış planı	DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü tarafından türün yayılış alanında gerçekleştirilen kontrol ve denetleme çalışmaları sırasında anız yangınları, tarım alanlarının çitle çevrilmesi vb. olumsuz faaliyetlerin türün üzerinde oluşturduğu baskı ve zararları hakkında bilgilendirme çalışmaları gerçekleştirilerek farkındalık artırılması sağlanacaktır.					
Personel, ekipman, maliyet	DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü personeli					
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü					

İDEAL HEDEF: HATAY DAĞ CEYLANI (<i>Gazella gazella</i>)’NİN NESLİ TEHLİKE ALTINDA OLMADAN VARLIĞINI SÜRDÜRMEŞİ						
Faaliyet Hedefi 3. Hatay Dağ Ceylanı (<i>Gazella gazella</i>)’nın Tanıtılması ve Farkındalığının Artırılması						
Faaliyet 3.2.		Yaşam alanında yollar ve diğer uygun yerlere bilgilendirici / uyarıcı tabelaların yerleştirilmesi				
Sorumlu kurum veya kuruluş		DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü				
İşbirliği yapılacak kurum, kuruluş veya kişiler		Üniversiteler Sivil Toplum Kuruluşları				
Nerede		Hatay Dağ Ceylanı’nın yayılış alanı ve çevresinde				
Faaliyet zamanı ve sıklığı		Uygulama zamanı (2018-2022)				
		2018	2019	2020	2021	2022
		√	-	-	-	-
Öncelik		Yüksek				
Faaliyet akış planı		DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü tarafından 2018 yılının ilk yarısında ilgili bilim insanlarının da katkıları alınarak türün korunmasına yönelik (Türe ait tanıtım bilgileri ile uyarıcı bilgiler, türü toplayanların ilgili kurumlara bildirilmesi gibi) metinler hazırlanarak bilgilendirici / uyarıcı levhalarda kullanılacaktır. Bilgilendirici / uyarıcı levhaların yapımı hizmet alımı yoluyla DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü tarafından sağlanacaktır. Levhalar türün dağılış alanlarının giriş noktalarında uygun alanlara (levhaların yerleştirileceği yerler ile ilgili bilim insanları ve uzmanların görüşleri alınarak) DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü tarafından 2018 yılı içerisinde yerleştirilecektir.				
Personel, ekipman, maliyet		DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü personeli				
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar		T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü				

İDEAL HEDEF: HATAY DAĞ CEYLANI (<i>Gazella gazella</i>)'NIN NESLİ TEHLİKE ALTINDA OLMADAN VARLIĞINI SÜRDÜRMEŞİ					
Faaliyet Hedefi 3. Hatay Dağ Ceylanı (<i>Gazella gazella</i>)'nın Tanıtılması ve Farkındalığının Artırılması					
Faaliyet 3.3.	Türe yönelik özellikle çocuklara tanıtım faaliyetleri yapmak				
Sorumlu kurum veya kuruluş	Kırıkhan İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü				
İşbirliği yapılacak kurum, kuruluş veya kişiler	DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü Sivil Toplum Kuruluşları				
Nerede	Hatay İli genelinde yer alan ilköğretim ve liselerde				
Faaliyet zamanı ve sıklığı	Uygulama zamanı (2018-2022)				
	2018	2019	2020	2021	2022
	✓	✓	✓	✓	✓
Öncelik	Düşük				
Faaliyet akış planı	Hatay İli genelinde yer alan ilköğretim ve liselerdeki öğretmenlere yönelik eğitim programı ve eğitim materyali hazırlanacaktır. 2018 yılının birinci yarısında öğretmenlerin katılımı sağlanarak türün ve eğitim materyalinin tanıtımına yönelik bir günlük bir eğitim çalışması yapılacaktır. İlköğretim ve lise öğretmenlerine yapılacak bilgilendirme toplantılarından sonra, eğitime katılan öğretmenler tarafından okullarda türün tanıtılması, önemi ve korunması konularında öğrencilere eğitimler verilecektir. Okulların veya öğretmenlerin ihtiyaç duymaları halinde eğitimlerde ve diğer etkinliklerde DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü ve Sivil Toplum Kuruluşları tarafından destek verilecektir.				
Personel, ekipman, maliyet	DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü personeli				
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü				

HATAY DAĞ CEYLANI TÜR EYLEM PLANI

İDEAL HEDEF:	HATAY DAĞ CEYLANI (<i>Gazella gazella</i>)'NİN NESLİ TEHLİKE ALTINDA OLMADAN VARLIĞINI SÜRDÜRMEŚİ				
Faaliyet Hedefi 3.	Hatay Dağ Ceylanı (<i>Gazella gazella</i>)'nın Tanıtılması ve Farkındalığının Artırılması				
Faaliyet 3.4.	Alanın tanıtılması maksadı ile web sitesi oluşturmak				
Sorumlu kurum veya kuruluş	Hatay Büyükşehir Belediyesi, Kırıkhan Kaymakamlığı, Kırıkhan İlçe Belediyesi				
İşbirliği yapılacak kurum, kuruluş veya kişiler	DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü Sivil Toplum Kuruluşları				
Nerede	Hatay İli'nde				
Faaliyet zamanı ve sıklığı	Uygulama zamanı (2018-2022)				
	2018	2019	2020	2021	2022
	√	√	√	√	√
Öncelik	Düşük				
Faaliyet akış planı	2018 yılının başında konunun uzmanları tarafından Hatay Büyükşehir Belediyesi, Kırıkhan Kaymakamlığı ve Kırıkhan İlçe Belediyesi web sitelerine konulmak üzere Dağ Ceylanı ile ilgili görüntüleri içeren bir metin hazırlanacak ve DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü tarafından ilgili kurumlara iletilecektir. İlgili kurum ve kuruluşlar metni kendi web sitelerine koyacaklardır. Metin yeni gelişmeler ve bulgular olması durumunda tür eylem planı süresince yenilenecektir.				
Personel, ekipman, maliyet	DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü personeli				
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü				

İDEAL HEDEF:	HATAY DAĞ CEYLANI (<i>Gazella gazella</i>)'NİN NESLİ TEHLİKE ALTINDA OLMADAN VARLIĞINI SÜRDÜRMESİ				
Faaliyet Hedefi 4.	Hatay İli'nde bulunan alanla ilgili yönetimi sağlayan kurum ve kuruluşların koordinasyon içinde bir arada çalışarak yönetim planının uygulanmasını sağlamak				
Faaliyet 4.1.	Alanın yönetimi için teknik çalışma ekibi kurmak				
Sorumlu kurum veya kuruluş	DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü				
İşbirliği yapılacak kurum, kuruluş veya kişiler	Kırıkhan Kaymakamlığı, Kırıkhan Belediyesi, Kırıkhan İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, Mustafa Kemal Üniversitesi, Sivil Toplum Kuruluşları Orman İşletme Müdürlüğü, Kırıkhan 1. Hudut Tabur Komutanlığı				
Nerede	Hatay İlinde				
Faaliyet zamanı ve sıklığı	Uygulama zamanı (2018-2022)				
	2018	2019	2020	2021	2022
	√	√	√	√	√
Öncelik	Orta				
Faaliyet akış planı	Teknik çalışma ekibi teşkili, görevleri, sekretarya ve çalışma şekli ile birlikte görev alacak kurum ve kuruluş listesini içeren olur yazısı DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü tarafından hazırlanacak ve Valilik makamlarının olurlarına sunulacaktır. Valilik makamınca onaylanmasını takiben 15 gün içerisinde Teknik çalışma ekibi ilk toplantısını yapacak, katılımcıları bilgilendirecek ve ilk 6 ayın çalışmaları görüşülecektir. Sekretaryadan sorumlu DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü olacaktır. Yılda İki kez toplanacaktır. Toplantı öncesinde DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü'nce, Tür Eylem Planı Dönemsel Değerlendirme Formu (Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü'nden teknik destek alınacak) hazırlanacaktır. İlk ve takip eden diğer toplantılardan en az bir hafta önce teknik çalışma ekibi üyesi tüm kurum ve kuruluşlar, sorumlu oldukları her bir faaliyetle ilgili değerlendirme formunu dolduracak ve sekretaryaya (Hatay Şube Müdürlüğüne) yazılı olarak iletecektir. Teknik çalışma ekibi'nin dönemsel toplantılarında her kurum kendi sorumluluk alanındaki faaliyetlerle ilgili gelişmeler hakkında ekibi bilgilendirecektir. Ayrıca toplantıda uygulamada edinilen bilgi ve deneyimler de dikkate alınarak takip eden yılın uygulama planı gözden geçirilecek ve yönetim planında sorumluluk üstlenmiş her kurum, gruba takip eden yıl için hazırlamış olduğu faaliyet raporunu sunacaktır. Toplantıda faaliyetlerin uygulanmasında ortaya çıkan uygulamadaki başarı ve başarısızlıklar değerlendirilecek, sorunlar, darboğazlar ve aksaklıkların giderilmesi sağlanacaktır. Mümkün olmaması durumunda darboğazlar ve aksaklıklar hakkında Sekretarya tarafından Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü makamı bilgilendirilecektir				
Personel, ekipman, maliyet	DKMPGM 7. Bölge Müdürlüğü Hatay Şube Müdürlüğü personeli				
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü				

KAYNAKLAR

- Adam R. 2016. Finding Safe Passage through a Wave of Extinctions: Israel's Endangered Mountain Gazelle. *Journal of International Wildlife Law & Policy*. 19: 136-158.
- Akay AE, Inac S, Yıldırım IC. 2011. Monitoring the local distribution of Striped Hyenas (*Hyaena hyaena* L.) in the Eastern Mediterranean Region of Turkey (Hatay) by using GIS and remote sensing technologies. *Environ Monit Assess*. 181: 445-455.
- Baharav D 1983 Reproductive strategies in female Mountain and Dorcas gazelles (*Gazella gazella* and *Gazella dorcas*). *J. Zool. Lond*. 200: 445-453.
- Bärmann, E.V., Börner, S., Erpenbeck, D., Rössner, G.E., Hebel, C. and Wörheide, G. 2012. The curious case of *Gazella arabica*. *Mammalian Biology* 78: 220-225.
- Bärmann, E.V., Wronski, T., Lerp, H., Azanza, B., Börner, S., Erpenbeck, D., Rössner, G.E. and Wörheide, G. 2013. A morphometric and genetic framework for the genus *Gazella* de Blainville 1816 (Runinantia: Bovidae) with special focus on Arabian and Levantine mountain gazelles. *Zoological Journal of the Linnaean Society* 169: 673-696.
- Bilgin, C.C. (2011) Türkiye’de bulunan ceylan (*Gazella* spp.) türlerinin yeni alanlara yerleştirmesi konusunda bir analiz. DKMP’ye sunulmuş kısa rapor.
- Bilgin C.C., Durmuş, M., Emir, H., Akgönüllü, H., Mengüllüoğlu, D., Hatipoğlu, T. (2015) Reintroduction of the Only Autochthonous Population of Fallow Deer (*Dama dama*): Use of Modeling for Site Selection and Camera Trapping as a Monitoring Tool. *International Congress on Applied Biological Sciences*, 16 - 20 Eylül 2015. Üsküp, Makedonya.
- Clark B, Frankenberg E. 2001. Chapter 19. Israel. In: D. P. Mallon S. C. Kingswood (ed.), *Antelopes*. Part 4: North Africa, the Middle East, and Asia. *Global Survey and Regional Action Plans*., pp. 107-111. IUCN, Gland, Switzerland.
- Çoğal M, Unal M, Öktem İM, Sözen M. 2016. A Preliminary Study to Determine Distribution and Ecology of Striped Hyaena (*Hyaena hyaena*) in the area between Hassa and Reyhanli (Hatay). *Nature and Man*. 194: 24-37.
- Çolak E, Yiğit N, Sözen M, Özkurt Ş. 1997. On the karyotype of Long eared hedgehog, *Hemiechinus auritus* (Gmelin, 1770) (Mammalia: Insectivora) in Turkey. *Z. Saugetierkd*. 62: 372 - 374.

Çolak E, Yiğit N, Sözen M, Özkurt Ş. 1998. A Study on the Long-eared hedgehog, *Hemiechinus auritus* (Gmelin, 1770) (Mammalia: Insectivora) in Turkey. Turk. J. Zool. 22: 131-136.

Danford C, Alston E. 1877. On the Mammals of Asia Minor. Proc. Zool. Soc. Lond. 270-281.

Dillon A, Kelly JM. 2007. Ocelot *Leopardus pardalis* in Belize: the impact of trap spacing and distance moved on density estimates. Oryx. 41 (4): 469-477.

Durmuş, M. (2010) Determination of home range size and habitat selection of gazelles (*Gazella subgutturosa*) by GPS telemetry in Sanliurfa. Yüksek Lisan tezi, ODTÜ, 139 s.

Ergün Y, Doğruer G, Saribay MK. 2010. Pregnancy detection in a *Gazella gazella* (Mountain Gazella) by using ultrasonography. Journal on the Kafkas University Veterinary Faculty. 16(6): 1069-1071.

Hadas, L., Hermon, D., Boldo, A., Arieli, G., Gafny, R., King, R. and Bar-Gal, G.K. 2015. Wild gazelles of the Southern Levant: genetic profiling defines new conservation priorities. PLoS ONE10(3): e0116401.

Harrison DL, Bates PJJ. 1991. The Mammals of Arabia. Lakeside Printing, England.

IUCN SSC Antelope Specialist Group [Internet]. 2008. The IUCN Red List of Threatened Species for the *Gazella gazella*. [cited 2017 January 05]

Kankılıç T, Özüt D, Gürler Ş, Kence M, Bozkaya F, Kence A. 2012. Rediscovery of a new Mountain Gazelle population and clarification of taxonomic status of the genus *Gazella* in Turkey using mtDNA sequencing. Folia Zool. 61 (2): 129–137.

Karataş A. 2016. Mammalian (mammalia) fauna of Hatay Province. Nature and Man. 194: 15-21.

Kasperek M. 1986. On the historical distribution and present situation of Gazelles, *Gazella* spp., in Turkey. Zool. Middle East. 1: 11-15.

Kasperek M, Kasperek A, Gözcelioğlu B, Çolak E, Yiğit N. 2004. On the status and distribution of the Striped Hyaena, *Hyaena hyaena*, in Turkey. Zool. Middle East. 33: 93–108.

Kays R, Kranstauber B, Jansen P, Carbone C, Rowcliffe M, Fountain T, Tilak S. 2009. Camera traps as sensor networks for monitoring animal communities. The 4th IEEE International Workshop on Practical Issues in Building Sensor

Network Applications (SenseApp 2009), 20-23 October 2009) Zürich: Switzerland.

Kefelioğlu H. 1997. The karyotype of *Hemiechinus auritus calligoni* from Turkey. Z Saugetierkd. 62: 312-314.

Kelly M, Holub E. 2008. Camera Trapping of Carnivores: Trap Success Among Camera Types and Across Species, and Habitat Selection by Species, on Salt Pond Mountain, Giles County, Virginia. Northeastern Naturalist. 15: 249–262.

Kelly MJ. 2008. Design, evaluate, refine: camera trap studies for elusive species. Animal Conservation. 11: 182-184.

Kingswood SC, Khairallah NH. 2001. Lebanon. In: Mallon DP, Kingswood SC. (eds), Antelopes. Part 4: North Africa, the Middle East, and Asia. Global Survey and Regional Action Plans. IUCN, Gland, Switzerland p. 99-101.

Kingswood SC, Wardeh MF, Williamson DT. 2001. Syria, In: Mallon DP, Kingswood, SC. (eds.), Antelopes. Part 4: North Africa, the Middle East and Asia, Global Survey and Regional Action Plans. IUCN/SSC Antelope Specialist Group, IUCN, Gland and Cambridge, p. 84 - 87.

Kiwan K, Boef J, Boudari A. 2001. Jordan, In: Mallon DP, Kingswood SC. (eds.), Antelopes. Part 4: North Africa, the Middle East and Asia, Global Survey and Regional Action Plans. IUCN/SSC Antelope Specialist Group, IUCN, Gland and Cambridge, p. 102 - 106.

Kryštufek B, Vohralík V. 2001. Mammals of Turkey and Cyprus. Introduction, Checklist, Insectivora. Knjiznica Annales Majora, Koper.

Kryštufek B, Vohralík V. 2005. Mammals of Turkey and Cyprus (Rodentia I: Sciuridae, dipodidae, Gliridae, Arvicolinae). Annales Majora, Koper.

Kryštufek B, Vohralík V 2009. Mammals of Turkey and Cyprus (Rodentia II: Cricetinae, Muridae, Spalacidae, Calomyscidae, Capromyidae, Hystricidae, Castoridae). Annales Majora, Koper.

Kumerloeve H. 1967. Zur Verbreitung kleinasiatischer Raub- und Huftiere sowie einiger Großnager. Säugetierkundliche Mitteilungen. 15: 337–409.

Kumerloeve H. 1969. Bemerkungen zum Gazellen-Vorkommen im südöstlichen Kleinasien. Zeitschrift für Säugetierkunde. 34: 113 – 120.

Kumerloeve H. 1975. Die Säugetiere (Mammalia) der Türkei. Veröffentlichungen der zoologischen Staatssammlung München. 18: 69–158.

Lerp., H., Wronski, T., Plath, M., Schröter, A. and Pfenninger, M. 2012. Phylogenetic and population genetic analyses suggest a potential species

boundary between Mountain (*Gazella gazella*) and Gazelle and Arabian Gazelles (*G. arabica*) in the Levant. Mammalian Biology 78(5): 383-386.

Mallon DP, Kingswood SC. 2001. Antelopes. Part 4: North Africa, the Middle East, and Asia. Global Survey and Regional Action Plans. SSC Antelope Specialist Group. IUCN, Gland and Cambridge viii.

Mendelssohn H., Yom-Tov Y. And Groves C.P. 1995 *Gazella gazella*. Mammalian Species, 490: 1-7.

Misonne X. 1957. Mammifères de la Turquie sud-orientale et du nord de la Syrie. Mammalia. 21: 5-68.

Özkurt ŞÖ. 2015. Karyological and some morphological characteristics of the Egyptian mongoose, *Herpestes ichneumon* (Mammalia: Carnivora), along with current distribution range in Turkey. Turk. J. Zool. 39: 482-487.

Özkurt Ş, Sözen M, Yiğit N, Çolak E. 1998. Notes on distributional records and some characteristics of five Carnivore species (Mammalia: Carnivora) in Turkey. Turk. J. Zool. 22: 285 - 288.

Pamukoğlu N, Albayrak İ. 2014. The taxonomy and ecology of *Meles meles* (L., 1758) in western Turkey. Hacettepe Journal of Biology and Chemistry. 42(4): 451-458.

Saleh MA. 2001. Chapter 7. Egypt. In: Mallon DP, SC. Kingswood (eds), Global survey and regional action plans: Antelopes. Part 4: North Africa, the Middle East, and Asia, IUCN, Gland Switzerland. p. 48-54.

Sanderson GJ. 2004. Tropical ecology, assessment and monitoring initiative; Camera phototrapping monitoring protocol. Tropical Ecology, The Center for Applied Biodiversity Science, Conservation International. Washington D.C., USA.

Silver SC, Ostro LE, Marsh LK, Maffei L, Noss AJ, Kelly MJ, Wallace RB, Gomez H, Ayala G. 2004. The use of camera traps for estimating jaguar *Panthera onca* abundance and density using capture / recapture analysis. Oryx. 38: 148-154.

Turan, N. (1984) Türkiye'nin Av ve Yaban Hayvanları: Memeliler (kendi basımı), Ankara, 178 s.

Turkish State Meteorological Service [Internet]. 2017. Annual rainfall value of Hatay Province. <https://www.mgm.gov.tr/veridegerlendirme/yillik-toplam-yagis-verileri.aspx?m=antakya#sfB>. [cited 2017 March 22].

Wilson DE, Reeder DM. 2005. Mammal Species of the World: A Taxonomic and Geographic Reference. The Johns Hopkins University Press.

EKOPLAN®

MÜHENDİSLİK DANIŞMANLIK A.Ş.

Öveçler Huzur Mah. 1139. Sok. Çınar Apt. No: 6/4

Çankaya / ANKARA

Tel : 0 312 472 38 39

Faks: 0 312 472 39 33

e-mail: ekoplan@ekoplan.net

T.C.
ORMAN ve SU İŞLERİ BAKANLIĞI
DOĞA KORUMA ve MİLLİ PARKLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
VII. BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ
Hatay Şube Müdürlüğü

www.ormansu.gov.tr
www.milliparklar.gov.tr

HATAY DAĞ CEYLANI

(Gazella gazella)

TÜR EYLEM PLANI

DOĞA KORUMA ve MİLLİ PARKLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
VII. BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ, Hatay Şube Müdürlüğü
Kuzeytepe Mahallesi, Cumhuriyet Caddesi No: 15 (Eski Kuzeytepe Belde Belediyesi Binası),
31100, Antakya / HATAY
Tel: (0326) 213 77 43 – Faks: (0326) 214 30 87